

Since 1893

**JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE
SPÓŁKI URSUS S.A.
za rok 2016
SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MSSF**

(za okres od 1 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2016r.)

Lublin, 21 marca 2017r.

SPIS TREŚCI

1. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	4
2. SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	5
3. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	6
4. SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
5. SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	9
6. INFORMACJE OGÓLNE	9
7. SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ.....	10
8. SPÓŁKI ZALEŻNE	10
9. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	11
10. PODSTAWA SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	11
11. OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI	12
12. WALUTA POMIARU I WALUTA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	12
13. DOBROWOLNA ZMIANA ZASAD RACHUNKOWOŚCI.....	12
14. KOREKTA BŁĘDU.....	12
15. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE.....	13
16. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH.....	17
17. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI.....	18
19. PRZYCHODY I KOSZTY	28
20. INNE CAŁKOWITE DOCHODY	34
21. PODATEK DOCHODOWY.....	34
22. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS	38
23. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ.....	38
24. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY.....	40
25. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI	40
26. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	40
27. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONYCH DO SPRZEDAŻY	43
28. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE.....	43
29. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	45
30. POŁĄCZENIA JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH	47
31. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	47

32. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY ORAZ POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE (DŁUGOTERMINOWE I KRÓTKOTERMINOWE)	47
33. ZAPASY	48
34. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	49
35. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	50
36. KAPITAŁ ZAKŁADOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY	50
37. REZERWY	52
38. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	53
39. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI	54
40. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	59
41. DOTACJE RZĄDOWE	60
42. ZOBOWIĄZANIA I NALEŻNOŚCI WARUNKOWE	60
43. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH	62
44. WYNAGRODZENIE WYŻSZEJ KADRY KIEROWNICZEJ SPÓŁKI	63
45. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	63
46. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	70
47. INSTRUMENTY FINANSOWE	70
48. STRUKTURA ZATRUDNIENIA	74
49. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM	74

1. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł.)

	Nota	okres zakończony 31.12.2016	okres zakończony 31.12.2015
		w tys. PLN	w tys. PLN
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	17	283 603	322 478
Koszt własny sprzedaży	17	(230 197)	(253 543)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		53 406	68 935
Koszty sprzedaży	17	(31 124)	(32 088)
Koszty ogólnego zarządu	17	(22 004)	(19 977)
Pozostałe przychody operacyjne	17	2 643	839
Aktualizacja nieruchomości inwestycyjnych	17	2 596	2 554
Pozostałe koszty operacyjne	17	(2 011)	(2 631)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		3 506	17 632
Przychody finansowe	17	11 612	319
Koszty finansowe	17	(9 416)	(6 302)
Udział w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych			
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		5 702	11 649
Podatek dochodowy	18	(699)	(2 251)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		5 003	9 398
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) za okres z działalności zaniechanej			
Zysk (strata) netto		5 003	9 398

Lublin, dn. 21.03.2017r.

2. SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł.)

	Nota	okres zakończony 31.12.2016	okres zakończony 31.12.2015
Zysk (strata) netto		5 003	9 398
Podatek dochodowy dotyczący innych dochodów całkowitych			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych			
Przeszacowanie wartości nieruchomości inwestycyjnych		(144)	
Wycena instrumentów finansowych (polityka zabezpieczeń)		(4 230)	
Inne dochody całkowite netto		(4 374)	9 398
Całkowite dochody ogółem		629	9 398
Zysk netto przypisany:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		629	9 398
Akcjonariuszom mniejszościowym		-	-
		629	9 398

Lublin, dn. 21.03.2017r.

3. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł.)

AKTYWA	Nota	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
		w tys. PLN	w tys. PLN
Aktywa trwałe		119 936	125 669
Rzeczowe aktywa trwałe	22	78 430	77 761
Nieruchomości inwestycyjne	24	15 799	11 003
Wartość firmy			
Pozostałe wartości niematerialne	25	14 365	12 523
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych			
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	18	3 157	2 621
Należności z tytułu leasingu finansowego			
Pozostałe aktywa finansowe			
Pozostałe aktywa (udziały)		8 185	21 761
Aktywa obrotowe		319 680	255 242
Zapasy	28	126 766	107 665
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	29	164 512	145 811
Należności z tytułu leasingu finansowego			
Pozostałe aktywa finansowe			
Bieżące aktywa podatkowe			
Pozostałe aktywa			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	30	28 363	1 516
Należności z tytułu podatku dochodowego		-	219
Aktywa zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży		39	31
SUMA AKTYWÓW		439 616	380 911

PASYWA		Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
		w tys. PLN	w tys. PLN
Kapitał własny		139 577	138 793
Wyemitowany kapitał akcyjny	31	54 180	54 180
Nadwyżka ze sprzedaży akcji		57 342	57 342
Kapitał akcyjny w trakcie rejestracji			
Zyski zatrzymane	31	28 055	27 271
		139 577	138 793
Wielkości ujęte bezpośrednio w kapitale, związane z aktywami klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży			
Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej		139 577	138 793
Kapitały przypadające akcjonariuszom mniejszościowym			
Zobowiązania długoterminowe		37 758	35 248
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	34	10 569	17 492
Pozostałe zobowiązania finansowe	34	5 263	3 158
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych			
Rezerwa na podatek odroczoney	32	7 064	6 481
Rezerwy długoterminowe	32	501	617
Przychody przyszłych okresów			
Pozostałe zobowiązania	35	14 361	7 500
Zobowiązania krótkoterminowe		262 281	206 870
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	35	162 060	72 495
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	34	94 370	129 293
Pozostałe zobowiązania finansowe	34	1 837	1 559
Bieżące zobowiązania podatkowe		652	-
Rezerwy krótkoterminowe	32	2 862	3 022
Przychody przyszłych okresów		500	500
Pozostałe zobowiązania			
		262 281	206 870
Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży			
Zobowiązania razem		300 039	242 118
SUMA PASYWÓW		439 616	380 911

Lublin, dn. 21.03.2017r.

4. SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł.)

	Nota	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) netto		5 003	9 398
Korekty o pozycje:		77 967	(58 260)
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności			
Amortyzacja	17	7 517	6 372
Odsetki i dywidendy, netto		(263)	2 862
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		(15 715)	(78)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności		3 820	(39 082)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów		(19 110)	(3 953)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań		95 354	(11 302)
Zmiana stanu rezerw		307	2 890
Zyski/ straty z tytułu różnic kursowych			415
Podatek dochodowy zapłacony			219
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		6 057	(16 600)
Pozostałe			(3)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		82 970	(48 862)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		363	183
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(10 028)	(19 215)
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnych			
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych		-	-
Sprzedaż aktywów finansowych		71	
Nabycie aktywów finansowych		(1 628)	(13 072)
Nabycie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych		-	-
Dywidendy i odsetki otrzymane		264	45
Splata udzielonych pożyczek		632	1 662
Udzielenie pożyczek		(1 154)	(6 050)
Pozostałe		(7 098)	
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(18 578)	(36 447)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji			32 279
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(2 148)	(2 258)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		35 190	145 734
Splata pożyczek/kredytów		(72 738)	(85 892)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej			
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom mniejszościowym			
Odsetki zapłacone, w tym		(4 299)	(2 866)
-aktywowane koszty finansowania zewnętrznego			
Pozostałe		6 450	(826)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(37 545)	86 171
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		26 847	862
Różnice kursowe netto			(2)
Środki pieniężne na początek okresu		1 516	656
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	30	28 363	1 516
w tym:środki o ograniczonej możliwości dysponowania		2	70

Lublin, dn. 21.03.2017r.

5. SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku (w tys. zł.)

	Przypadający na akcjonariuszy Spółki				
	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	41 180	38 894	-	20 371	100 445
Zmiana zasad rachunkowości				(2 498)	(2 498)
Na dzień 1 stycznia 2015 roku po korekcie	41 180	38 894	-	17 873	97 947
Zaprzestanie wyceny metoda praw własności					-
Zysk lub (strata) roku				9 398	9 398
Emisja akcji	-	-			-
Koszty emisji akcji					-
Kapitał akcyjny w trakcie rejestracji					-
Podwyższenie kapitału akcyjnego	13 000				13 000
Nadwyżka ze sprzedaży akcji		18 448			18 448
Rejestracja kapitału w KRS					-
Kapitały rezerwowe (kapitał z aktualizacji wyceny)					-
Wypłata dywidendy				-	-
Podatek odroczone				-	-
Udział akcjonariuszy mniejszościowych					
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	54 180	57 342	-	27 271	138 793
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	54 180	57 342	-	20 371	131 893
Zmiana zasad rachunkowości					-
Na dzień 1 stycznia 2016 roku po korekcie	54 180	57 342	-	20 371	131 893
Zaprzestanie wyceny metoda praw własności					-
Zysk lub (strata) roku				5 003	5 003
Emisja akcji	-	-			-
Koszty emisji akcji					-
Kapitał akcyjny w trakcie rejestracji					-
Podwyższenie kapitału akcyjnego					-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji					-
Rejestracja kapitału w KRS					-
Kapitały rezerwowe (kapitał z aktualizacji wyceny)				2 681	2 681
Pozostałe kapitały rezerwowe					-
Wypłata dywidendy				-	-
Podatek odroczone				-	-
Udział akcjonariuszy mniejszościowych					
Na dzień 31 grudnia 2016 roku	54 180	57 342	-	28 055	139 577

Lublin, dn. 21.03.2017r.

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

6. Informacje ogólne

Sprawozdanie finansowe URSUS S.A. (do dnia 31.05.2012r. POL-MOT Warfama S.A.) obejmuje okres zakończony 31 grudnia 2016 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres zakończony 31 grudnia 2015 roku dla Sprawozdania z Całkowitych Dochodów, Sprawozdania z Sytuacji Finansowej, Sprawozdania z Przepływów Pieniężnych i Zestawienia Zmian w Kapitale Własnym.

URSUS S.A. (dawniej POL-MOT Warfama S.A.) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 24 czerwca 1997 roku. Siedziba Spółki mieści się w Lublinie przy ul. Frezerów 7
Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 13785
Spółce nadano numer statystyczny REGON 510481080 oraz numer NIP: 739-23-88-088.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony .

Podstawowym przedmiotem działania Spółki jest:

- produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa.

Kapitał akcyjny URSUS S.A na dzień 31.12.2016 r. wynosił 54.180.000 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda i dzielił się na 39.180.000 szt. akcji zdematerializowanych i 15 000 000 akcji posiadających formę dokumentu.

Zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% ogólnej liczby głosów są następujące podmioty:

Nazwa podmiotu	Ilość akcji (szt.)	% udział w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział w ogólnej liczbie głosów
POL – MOT HOLDING S.A. z siedzibą w Warszawie i spółki zależne	24 629 000	45,46%	24 629 000	45,46%
Pozostali	29 551 000	54,54%	29 551 000	54,54%
Razem:	54 180 000	100,00%	54 180 000	100,00%

Źródło: Zarząd Emitenta

7. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

W skład Zarządu Spółki na dzień 31.12.2016 roku wchodził:

Karol Zarajczyk – Prezes Zarządu od 05.11.2013 r.
 Monika Koško – Wiceprezes Zarządu od 17.10.2016 r.
 Abdullah Akkus – Członek Zarządu od 01.03.2014 r.
 Jan Wielgus – Członek Zarządu od 30.06.2008 r.
 Marek Włodarczyk – Członek Zarządu od 15.01.2015 r.,

Z dniem 14 stycznia 2015 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o przyjęciu rezygnacji Pana Tadeusza Ustyńskiego i odwołaniu go z funkcji Członka Zarządu.

Jednocześnie Rada Nadzorcza podjęła uchwałę, w której powierzyła tę funkcję Panu Markowi Włodarczykowi powołując go z dniem 15 stycznia 2015 r. na Członka Zarządu URSUS S.A.

8 stycznia 2016 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o odwołaniu z dniem 31 stycznia 2016 r. Pana Wojciecha Zachorowskiego z funkcji Członka Zarządu URSUS S.A. (uchwała nr 160/2016). Przyczyną odwołania było desygnowanie Pana Wojciecha Zachorowskiego na inne odpowiedzialne stanowisko w grupie kapitałowej POL-MOT Holding.

17 października 2016r. Rada Nadzorcza uchwałą nr 194/2016 postanowiła powołać z dniem 17 października 2016r. Panią Monikę Koško do pełnienia funkcji Członka/Wiceprezesa Zarządu URSUS S.A.

W skład Rady Nadzorczej na dzień 31.12.2016 roku wchodził :

Andrzej Zarajczyk – Przewodniczący Rady Nadzorczej
 Henryk Goryszewski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
 Zbigniew Janas - Członek Rady Nadzorczej
 Zbigniew Nita – Członek Rady Nadzorczej
 Stanisław Służalek - Członek Rady Nadzorczej
 Michał Szwonder - Członek Rady Nadzorczej

8. Spółki zależne

Na dzień 31.12.2016r. URSUS SA posiada udziały w trzech spółkach zależnych:

Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Wartość bilansowa udziałów
1. URSUS ZACHÓD Sp. z o.o.	Koszalin	sprzedaż ciągników i maszyn rolniczych	51	51	2
2. URSUS BUS S.A.	Lublin	produkcja autobusów	60	60	60
3. Ursus Sp. z o.o.	Lublin	prod.maszyn dla rolnictwa	100	100	5

Na dzień 31.12.2016 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadanych przez Ursus S.A. w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Ursus S.A. w kapitałach tej jednostki.

W dniu 23 grudnia 2015 r. Spółka zawarła ze spółką POL-MOT Holding S.A. z siedzibą w Warszawie umowę sprzedaży akcji spółki zależnej od URSUS S.A. - Bioenergia Invest S.A. z siedzibą w Warszawie, na podstawie której Spółka nabyła 3.978.000 akcji zwykłych na okaziciela spółki Bioenergia Invest S.A. o wartości nominalnej 1 zł każda akcja, o łącznej wartości nominalnej 3.978.000 zł, za łączną cenę 14.565.049,20 zł, stanowiących łącznie 36,10% kapitału zakładowego Bioenergia Invest S.A. Cena zakupu akcji została ustalona w oparciu o wycenę niezależnego biegłego sądowego, której wartość w dalszym okresie została potwierdzona opinią renomowanej instytucji finansowej. Na dzień bilansowy 2015 r. Spółka posiadała 100% akcji wykazanej w cenie nabycia w łącznej wartości 21 634 tys. zł.

W dniu 29 grudnia 2016 r. Emitent zawarł z turecką spółką Biosaf Temiz Kaynakli Yenilenebilir Enerji Limited Sirketi (Clean Energy & Renewable Sources LTD.) z siedzibą w Stambule umowę sprzedaży 100% akcji spółki zależnej od Emitenta - Bioenergia Invest S.A. Na podstawie powyższej umowy Emitent dokonał sprzedaży 11.018.000 akcji zwykłych na okaziciela Spółki Bioenergia Invest S.A., stanowiących 100% kapitału zakładowego Bioenergia Invest S.A., w cenie jednostkowej 2,00 zł za 1 akcję, tj. za łączną cenę 22.036.000,00 zł. W wyniku transakcji w sprawozdaniu finansowym rozpoznano 22.036.000,00 zł należności. Dnia 5 stycznia 2017 roku kontrahent zapłacił z tego tytułu 1.101.800,00 zł. Szczegółowe informacje o ww. umowie zostały zawarte w pkt. 11 Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej URSUS za rok 2016.

Na dzień 31.12.2016 URSUS S.A. nie posiada akcji spółki Bioenergia Invest S.A. w Warszawie.

W dniu 28 stycznia 2016 r. Spółka zawarła z Panią Edytą Lewandowską umowę sprzedaży udziałów w spółce URSUS sp. z o.o., na podstawie której dokonał sprzedaży 50 udziałów w spółce URSUS sp. z o.o. o wartości nominalnej 100 zł, stanowiących 100% udziałów w kapitale ww. spółki, za łączną cenę 5.000 zł. Zgodnie z zawartą umową, własność udziałów przeszła na kupującego w dniu zawarcia powyższej umowy. Po dokonaniu zakupu Przez Panią Edytę Lewandowską, nazwa Spółki została zmieniona na LZM3 Sp. z o.o.

W dniu 18 lutego 2016 r. Spółka URSUS S.A. powołała spółkę URSUS sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie, w której objęła 100% udziałów. W dniu 5 kwietnia 2016 r. Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nr KRS 0000610381. Głównym przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż hurtowa maszyn i urządzeń rolniczych.

W dniu 9 września 2016 r. spółka zależna URSUS BUS S.A. została współnikiem nowo powołanej spółki Nowe Technologie Przemysłowe sp. z o.o. siedzibą w Lublinie, w której objęła 20% udziałów. Pozostałymi współnikami ww. spółki są: Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Politechnika Lubelska, MPK-Lublin sp. z o.o. oraz spółka XDISC S.A. Przedmiotem działalności spółki Nowe Technologie Przemysłowe sp. z o.o. są badania naukowe i prace rozwojowe

W roku 2016 nie zaistniała utrata kontroli nad spółkami zależnymi.

9. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 21.03.2017 roku. Po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego do publikacji, nie istnieje możliwość dokonywania jakichkolwiek zmian w księgach rachunkowych oraz w samym sprawozdaniu finansowym. Jeżeli po sporządzeniu sprawozdania finansowego jednostka otrzyma informacje o zdarzeniach, które mają istotny wpływ na to sprawozdanie, to skutki tych zdarzeń Spółka ujmie w księgach tego roku obrotowego, w którym je otrzymała.

10. Podstawa sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, które zostały przeszacowane z dniem 01.01.2005 roku do wartości godziwej. Nieruchomości inwestycyjne oraz pochodne instrumentów finansowych są wyceniane według wartości godziwej. Sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN .

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółkę.

11. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez UE. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMS”).

Spółka prowadzi swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”).

12. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

13. Dobrowolna zmiana zasad rachunkowości

W 2015 roku Spółka dokonała zmiany polityki rachunkowości w zakresie liczenia rezerw pracowniczych. Zmieniony został model liczenia rezerwy. W wyniku zmiany rezerwa na urlopy pracowników została obliczona jako iloraz średniego wynagrodzenia oraz liczby (w dniach) nie wykorzystanych urlopów na dzień bilansowy wszystkich pracowników tj. Zarządu, pracowników administracyjnych, oraz pracowników produkcyjnych. Rezerwa została skalkulowana przez aktuarusza. W wyniku zmiany polityki rachunkowości Spółka zawiązała dodatkową rezerwę w kwocie 2.498 tys. ujmując ją do 2014 roku.

Wpływ dobrowolnych zmian wprowadzonych w zasadach rachunkowości				
Zapewnienie porównywalności				
Lp	Opis	SF 2014 zatwierdzone	Korekty	SF 2014 porównywalne
	Korekta kosztów wynikających z zawiązania rezerwy			
1.	BILANS			
1.1	Rezerwy (pracownicze)	958	2 498	3 456
1.2	Zysk (strata) 2014	14 924	-2 498	12 426
1.3	Kapitał własny	100 445	-2 498	97 947

W dniu 2016 r. Spółka przyjęła nową Politykę Rachunkowości Zabezpieczeń. Polityka Rachunkowości Zabezpieczeń funkcjonuje w otoczeniu zdefiniowanym przez Politykę Zarządzania Ryzykiem Finansowym (PZRF), która określa w szczególności podział uprawnień i odpowiedzialności przy zawieraniu transakcji na pochodnych i niepochodnych instrumentach finansowych. W Polityce Zarządzania Ryzykiem Finansowym określono również katalog instrumentów pochodnych, które Spółka może zawierać, aby pozostawać w zgodzie z przyjętym konserwatywnym modelem zarządzania ryzykiem finansowym. Polityka zawiera przyjęte przez Spółkę wytyczne prowadzenia rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i stosownymi aktami prawnymi implementującymi ich zapisy w polskim porządku prawnym. Dokument określa metodologię księgowania instrumentów finansowych i zmian ich wartości, jak również prowadzenia dokumentacji powiązań zabezpieczających i testów efektywności.

14. Korekta błędu

W roku 2016 Spółka nie dokonywała korekty błędu.

15. Nowe standardy i interpretacje.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2016 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku, z wyjątkiem zmian opisanych poniżej. Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego, chyba że standard lub interpretacja zakładały wyłącznie prospektywne zastosowanie.

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Zmiany wynikające ze zmian MSSF

▪ Zmiany wynikające ze zmian MSSF

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2016 roku:

- Zmiany w MSSF 11 *Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach*
- Zmiany w MSR 16 i MSR 38 *Wyjaśnienia w zakresie akceptowanych metod ujmowania umorzenia i amortyzacji*
- Zmiany w MSR 16 i MSR 41 *Rolnictwo: Rośliny Produkcyjne*
- Zmiany w MSR 27: *Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych*
- Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: *Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji*
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2012-2014*)
- Zmiany w MSR 1: *Inicjatywa w sprawie ujawnień*

Ich zastosowanie nie miało wpływu na wyniki działalności i sytuację finansową Spółki, a skutkowało jedynie zmianami stosowanych zasad rachunkowości lub ewentualnie rozszerzeniem zakresu niezbędnych ujawnień czy też zmianą używanej terminologii.

Główne konsekwencje zastosowania nowych regulacji:

- Zmiany w MSSF 11 *Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach*

Zmiany w MSSF 11 zostały opublikowane w dniu 6 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Celem zmian jest przedstawienie szczegółowych wytycznych wyjaśniających sposób ujęcia transakcji nabycia udziałów we wspólnych działaniach, które stanowią przedsięwzięcie. Zmiany wymagają, aby stosować zasady identyczne do tych, które stosowane są w przypadku połączeń jednostek.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiany w MSR 16 i MSR 38 *Wyjaśnienia w zakresie akceptowanych metod ujmowania umorzenia i amortyzacji*

Zmiany w MSSF 16 *Rzeczowe aktywa trwałe* i MSR 38 *Wartości niematerialne* zostały opublikowane w dniu 12 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiana stanowi dodatkowe wyjaśnienia w stosunku do dozwolonych do stosowania metod amortyzacji. Celem zmian jest wskazanie, że metoda naliczania umorzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oparta na przychodach nie jest właściwa, jednak w przypadku wartości niematerialnych metoda ta może być zastosowana w określonych okolicznościach.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiany w MSR 16 i MSR 41 *Rolnictwo: Rośliny Produkcyjne*

Zmiany w MSSF 16 i 41 zostały opublikowane w dniu 30 czerwca 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiana ta wskazuje, że rośliny produkcyjne powinny być ujmowane w taki sam sposób jak rzeczowe aktywa trwałe w zakresie MSR 16. W związku z powyższym rośliny produkcyjne należy rozpatrywać poprzez pryzmat MSR 16, zamiast MSR 41. Produkty rolne wytwarzane przez rośliny produkcyjne nadal podlegają pod zakres MSR 41.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiany w MSR 27: *Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych*

Zmiany w MSR 27 zostały opublikowane w dniu 12 sierpnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany przywracają w MSSF opcję ujmowania w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone za pomocą metody praw własności. W przypadku wyboru tej metody należy ją stosować dla każdej inwestycji w ramach danej kategorii. Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: *Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji*

Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 18 grudnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie rachunkowości jednostek inwestycyjnych.

Spółka zastosowała te zmiany z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu – tj. 1 stycznia 2016 roku.

Zastosowanie zmienionych standardów nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2012-2014*)

W dniu 25 września 2014 r. w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 4 standardów:

- MSSF 5 *Aktywa przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana*, w zakresie przeklasyfikowania aktywów lub grupy do zbycia z „przeznaczonych do sprzedaży” do „posiadanych w celu przekazania właścicielom” i odwrotnie,
- MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnienia*, m.in. w zakresie zastosowania zmian do MSSF 7 odnośnie kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych do śródrocznych skróconych sprawozdań finansowych,
- MSR 19 *Świadczenia pracownicze*, w zakresie waluty „obligacji korporacyjnych wysokiej jakości” wykorzystywanych do ustalenia stopy dyskonta,
- MSR 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, w zakresie doprecyzowania, w jaki sposób wskazać, że ujawnienia wymagane przez par. 16A MSR 34 zostały zamieszczone w innym miejscu raportu śródrocznego.

Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później. Spółka ocenia, że zastosowanie zmienionych standardów nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki, z wyjątkiem poprawki do MSR 34, która może skutkować dodatkowymi ujawnieniami w śródrocznych sprawozdaniach finansowych Spółki.

- Zmiany w MSR 1: *Inicjatywa w sprawie ujawnień*

W dniu 18 grudnia 2014 roku w ramach dużej inicjatywy mającej na celu poprawę prezentacji i ujawnień w raportach finansowych opublikowano zmiany do MSR 1. Zmiany te mają służyć dalszemu zachęcaniu jednostek do stosowania profesjonalnego osądu w określaniu jakie informacje ujawnić w ich sprawozdaniach finansowych. Przykładowo, zmiany doprecyzowują, że istotność dotyczy całości sprawozdań finansowych oraz, że zawarcie nieistotnych informacji może zredukować użyteczność ujawnień *stricto* finansowych. Ponadto, zmiany doprecyzowują, że jednostki powinny stosować profesjonalny osąd przy określaniu w jakim miejscu i w jakiej kolejności prezentować informacje przy ujawnianiu informacji finansowych.

Opublikowanym zmianom towarzyszą też zmiany w MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*, który zwiększa wymogi ujawnień odnośnie przepływów z działalności finansowej oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jednostki (szczegóły poniżej).

Spółka ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- **Zmiany wprowadzone samodzielnie przez Spółkę**

Spółka nie dokonała korekty prezentacyjnej danych porównywalnych 2015 rok i/lub na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Standardy nieobowiązujące (Nowe standardy i interpretacje)

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- MSSF 9 *Instrumenty finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza również nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednoczenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Spółka rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- *MSSF 14 Regulatory Deferral Accounts*

Nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Spółka zastosuje nowy standard nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Ze względu na przejściowy charakter standardu Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać formalnej procedury zatwierdzenia standardu i poczekać na docelowy standard.

Zastosowanie nowego standardu nie będzie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- *MSSF 15 Przychody z umów z klientami*

Nowy ujednoczony standard został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku (pierwotnie 2017 roku) lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie. Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności, w MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz związanych z nimi interpretacjach. W dniu 11 września 2015 roku Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości opublikowała projekt zmian w przyjętym standardzie odraczający o rok datę wejścia w życie tego standardu.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Spółka rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- *MSSF 16 Leasing*

Nowy standard został opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcą wykazywanie w bilansach aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Spółka rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- *Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem*

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Spółka zastosuje zmiany w standardach nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Aktualnie Komisja Europejska postanowiła odroczyć formalną procedurę zatwierdzenia standardu.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionych standardów.

- *Zmiany w MSR 12: Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat.*

Zmiany w MSR 12 zostały opublikowane w dniu 19 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie ujmowania aktywów z tytułu podatku odroczonego dotyczących dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Spółka ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- *Zmiany w MSR 7: Inicjatywa w sprawie ujawnień*

Zmiany w MSR 7 zostały opublikowane w dniu 29 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Celem zmian było zwiększenie zakresu informacji przekazywanej odbiorcom sprawozdania finansowego w zakresie działalności finansowej jednostki poprzez dodatkowe ujawnienia zmian wartości bilansowej zobowiązań związanych z finansowaniem działalności jednostki.

Spółka ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki, poza zmianą zakresu ujawnień prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

- Doprecyzowanie zapisów MSSF 15: *Przychody z umów z klientami*

Doprecyzowanie zapisów MSSF 15 zostało opublikowane w dniu 12 kwietnia 2016 roku i ma ono zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później (zgodnie z datą rozpoczęcia obowiązywania całego standardu). Celem zmian w standardzie było wyjaśnienie wątpliwości pojawiających się w trakcie analiz przedwdrożeniowych odnośnie: identyfikacji zobowiązania do spełnienia świadczenia (performance obligation), wytycznych stosowania standardu w kwestii identyfikacji zleceniodawcy/agenta oraz przychodów z licencji dotyczących własności intelektualnej, czy wreszcie okresy przejściowego przy pierwszym zastosowaniu nowego standardu.

Spółka ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiany w MSSF 2: *Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji*

Zmiany w MSSF 2 zostały opublikowane w dniu 20 czerwca 2016 roku i mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Celem zmian w standardzie było doprecyzowanie sposobu ujmowania niektórych rodzajów transakcji płatności na bazie akcji.

Spółka ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiany w MSSF 4: *Zastosowanie MSSF 9 "Instrumenty finansowe" w MSSF 4 "Umowy ubezpieczeniowe"* opublikowane w dniu 12 września 2016 roku.

Mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Spółka ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2014-2016*)
-

W dniu 8 grudnia 2016 roku w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 3 standardów:

- MSSF 1 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, w zakresie usunięcia kilku zwolnień przewidzianych w tym standardzie, które nie mają już zastosowania,

- MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach*, w zakresie doprecyzowania wymogów odnośnie ujawnień informacji na temat udziałów niezależnie od tego czy są one traktowane jako przeznaczone do sprzedaży, przekazania w formie dywidendy i działalność zaniechana, czy też nie ,

- MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*, w zakresie momentu, w którym jednostki o charakterze inwestycyjnym (np. venture capital) mogą zdecydować o wyborze sposobu wyceny udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej, a nie metodą praw własności.

Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. (niektóre już dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 r.) lub później.

Spółka ocenia, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej a wynagrodzenie zaliczkowe*

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem interpretacji jest wskazanie w jaki sposób określić datę transakcji dla celów ustalenia właściwego kursu (do przeliczeń) transakcji zawartej w walucie obcej w sytuacji, gdy jednostka płaci lub otrzymuje zaliczkę w walucie obcej.

Spółka zastosuje nową interpretację od 1 stycznia 2018 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowej interpretacji. Spółka rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowej interpretacji.

- Zmiana w MSR 40 *Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnych*

Zmiana w MSR 40 została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Jej celem jest doprecyzowanie, że przeniesienie nieruchomości z lub do nieruchomości inwestycyjnych może nastąpić wtedy, i tylko wtedy, gdy nastąpiła zamiana sposobu użytkowania nieruchomości.

Spółka zastosuje zmieniony standard od 1 stycznia 2018 roku.

Spółka ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich,

które na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania przez UE:

- MSSF 14 *Regulatory Deferral Accounts* opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku,
- MSSF 16 *Leasing* opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku,
- Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: *Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* opublikowane w dniu 11 września 2014 roku,
- Zmiany w MSR 12: *Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat* opublikowane w dniu 19 stycznia 2016 roku,
- Zmiany w MSR 7: *Inicjatywa w sprawie ujawnień* opublikowane w dniu 29 stycznia 2016 roku,
- Doprecyzowanie zapisów MSSF 15: *Przychody z umów z klientami* opublikowane w dniu 12 kwietnia 2016 roku,
- Zmiany w MSSF 2: *Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji* opublikowane w dniu 20 czerwca 2016 roku,
- Zmiany w MSSF 4: *Zastosowanie MSSF 9 "Instrumenty finansowe" w MSSF 4 "Umowy ubezpieczeniowe"* opublikowane w dniu 12 września 2016 roku,
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2014-2016*) opublikowane w dniu 8 grudnia 2016 roku,
- KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej a wynagrodzenie zaliczkowe*, opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku,
- Zmiana w MSR 40 *Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnych*, opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku.

16. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

16.1. Profesjonalny osąd

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową spółki, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny,
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

16.2. Niepewność szacunków

Sporządzenie jednostkowego sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Spółki dokonania szacunków, jako że wiele informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenione w sposób precyzyjny. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branżowych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na 31 grudnia 2016 roku mogą zostać w przyszłości zmienione. Główne szacunki zostały opisane w następujących notach:

Nota		Rodzaj ujawnionej informacji
32	Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych	Ryzyko niespłacenia należności
19	Podatek dochodowy	Założenie wykorzystania różnic przejściowych pomiędzy wartością bilansową i podatkową w przyszłości.
36	Świadczenia pracownicze	Stopy dyskontowe – 3% , wskaźnik rotacji pracowników - wysoki, przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń – 1% rocznie
45	Wartość godziwa instrumentów pochodnych oraz innych instrumentów finansowych	Wycena w wartości rynkowej zawartych umów leasingu
16.3	Okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych oraz wartości niematerialnych	Okres ekonomicznej użyteczności oraz metodę amortyzacji aktywów weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku finansowego.

17. Istotne zasady rachunkowości

17.1. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Nie wystąpił.

17.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji:

- przychodów ze sprzedaży; jeżeli dotyczą należności z tytułu dostaw i usług,
- kosztu własnego sprzedaży; jeżeli dotyczą zobowiązań z tytułu dostaw i usług,
- przychodów (kosztów) finansowych w przypadku pozostałych pozycji aktywów lub pasywów.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

Przyjęte kursy do wyceny bilansowej

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	31.12.2016	31.12.2015
USD	4,1793	3,9011
EURO	4,4240	4,2615

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	31.12.2016	31.12.2015
USD	3,9680	3,7928
EURO	4,3757	4,1848

17.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania oraz powiększoną o koszty finansowania zewnętrznego do momentu oddania środka trwałego do użytkowania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do użytkowania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Spółka dokonała wyceny części środków trwałych według wartości godziwej i uznała tę wartość za zakładany koszt na dzień 1.01.2005 r., który jest dniem przejścia na stosowanie MSSF. Wartość godziwa środków trwałych nabytych przed 1.01.2005 r. (dniem przejścia na MSSF) ustalona została na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych. Cenę nabycia środków trwałych nabytych po tym dniu, uważa się za ich wartość godziwą.

Istotne części zamienne i serwisowe ujmowane jako rzeczowe aktywa trwałe są amortyzowane zgodnie z przewidywanym okresem użytkowania, ale nie dłuższym niż okres użytkowania środków trwałych, które serwisują.

Wydatki poniesione na remonty, które nie powodują ulepszenia lub przedłużenia okresu użytkowania środka trwałego są ujmowane jako koszty w momencie ich poniesienia. W przeciwnym wypadku są kapitalizowane.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	-20-40 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	-2-14 lat
Komputery	- 3 lata
Środki transportu	-2-7 lat

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do użytkowania.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego roku obrotowego.

17.4. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia po oddaniu środka trwałego do użytkowania.

17.5. Utrata wartości składnika aktywów

Na każdy dzień bilansowy spółka dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna jest jedną z dwóch wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia lub wartością użytkową danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Corocznie dokonuje się oszacowania wartości odzyskiwalnej wartości firmy oraz wartości niematerialnych nieprzyjętych do użytkowania.

17.6. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt zastąpienia części nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/ wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Spółkę staje się nieruchomością inwestycyjną, Spółka stosuje zasady opisane w części *Rzeczowy majątek trwały* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie. Gdy Spółka kończy budowę lub wytworzenie nieruchomości inwestycyjnej, różnicę między ustaloną na ten dzień wartością godziwą tej nieruchomości a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie.

17.7. Leasing i prawo wieczystego użytkowania gruntu

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania środka trwałego.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów wykazywane jest w rzeczowych aktywach trwałych według wartości historycznej bądź w nieruchomościach inwestycyjnych według wartości godziwej i nie podlega amortyzacji.

17.8. Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zaliczane są: koszty prac rozwojowych, oprogramowanie komputerowe, licencje, certyfikaty bezpieczeństwa i znaki towarowe. W 2011 roku spółka nabyła znak towarowy URSUS. Ponieważ nie można oszacować okresu ekonomicznego wykorzystania znaku towarowego spółka nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych.

Koszty prac badawczych ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym są ponoszone. Koszty prac rozwojowych spełniające kryteria ich kapitalizacji, opisane poniżej, podobnie jak inne wartości niematerialne wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowane umorzenie.

Kryteria kapitalizacji:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne. Między innymi jednostka gospodarcza powinna udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub – jeśli składnik ma być użytkowany przez jednostkę – użyteczność składnika wartości niematerialnych,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Amortyzacja naliczana jest metoda liniową, według oszacowanego okresu użytkowania, który wynosi:

- koszty prac rozwojowych 3-5 lat,
- dla licencji i oprogramowania komputerowego 3 lata.

17.9. Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Spółka dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna jest jedną z dwóch wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia lub wartością użytkową danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

17.10. Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która powoduje powstanie aktywa finansowego u jednej strony i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej strony.

Aktywa finansowe Spółka klasyfikuje do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzielone są na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Podstawę dokonania klasyfikacji stanowi cel nabycia aktywów finansowych oraz ich charakter. Spółka określa klasyfikację swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy.

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. Początkowa wycena powiększana jest o koszty transakcyjne z wyjątkiem aktywów finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne ewentualnego zbycia składnika aktywów nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to aktywo finansowe wynika.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych). W przypadku instrumentów zaliczonych do dostępnych do sprzedaży, przy

ustalaniu, czy nastąpiła utrata wartości, bierze się pod uwagę między innymi znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej kosztu.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy aktywów: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu jeżeli nabyty został w celu sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym o dodatniej wartości godziwej.

W Spółce do tej kategorii należą przede wszystkim instrumenty pochodne (Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) oraz instrumenty dłużne lub kapitałowe, które zostały nabyte w celu ich odsprzedaży w krótkim terminie.

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone w zysk/stratę netto (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, nie jest wydzielony).

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w analogiczny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne.

Aktywa zaliczone do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się stosując notowania giełdowe, a w przypadku ich braku odpowiednie techniki wyceny, które obejmują: wykorzystanie cen niedawno zawartych transakcji lub cen ofertowych, porównanie do podobnych instrumentów, modele wyceny opcji. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. W zależności od ich terminu wymagalności zalicza się je do aktywów trwałych (aktywa wymagalne w terminie powyżej 1 roku od dnia sprawozdawczego) lub obrotowych (aktywa wymagalne w terminie do 1 roku od dnia sprawozdawczego). Pożyczki i należności są wyceniane na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu. Do grupy tej Spółka zalicza głównie należności handlowe oraz depozyty bankowe i inne środki pieniężne jak również pożyczki i nabyte, nienotowane instrumenty dłużne, niezliczone do pozostałych kategorii aktywów finansowych.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie zapadalności, co do których Spółka posiada zamiar i możliwość utrzymywania do upływu zapadalności. Spółka zalicza do tej kategorii wyłącznie notowane instrumenty dłużne o ile nie zostały uprzednio zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy lub do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to instrumenty finansowe, inne niż instrumenty pochodne, wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do aktywów dostępnych do sprzedaży Spółka zalicza głównie instrumenty dłużne nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych o ile instrumenty te nie zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na zamiar krótkiego ich utrzymywania w Spółce. Ponadto Spółka kwalifikuje do tej kategorii inwestycje kapitałowe nie objęte obowiązkiem konsolidacji.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile nie istnieje zamiar zbycia inwestycji w ciągu 1 roku od dnia bilansowego lub do aktywów obrotowych – w przeciwnym wypadku. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a zyski i straty (za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości) ujmowane są w kapitale własnym.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy zobowiązań: zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu są to zobowiązania, które: zostały zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których można potwierdzić generowanie krótkoterminowych zysków lub też stanowią instrumenty pochodne.

W Spółce do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy należą przede wszystkim instrumenty pochodne (Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) o ujemnej wartości godziwej. Zobowiązania zaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny

przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. W początkowej wycenie uwzględniane są koszty transakcji z wyjątkiem zobowiązań finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne wyzbycia się składnika zobowiązań finansowych nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie tych zobowiązań. Składnik zobowiązań finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to zobowiązanie finansowe wynika.

17.11. Zapasy

Zapasy wyceniane są według rzeczywistych cen ich zakupu lub cen nabycia (w przypadku towarów) lub kosztów ich wytworzenia nie wyższych od cen sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto stanowi możliwą do uzyskania w dniu bilansowym cenę sprzedaży bez należnego podatku od towarów i usług pomniejszoną o rabaty i upusty oraz o koszty związane z przystosowaniem zapasów do sprzedaży i doprowadzenia jej do skutku.

Wartość rozchodu zapasów ustala się według zasady "pierwsze weszło – pierwsze wyszło".

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	- w rzeczywistej cenie zakupu;
Produkty gotowe i produkty w toku	- koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego;
Towary	- w cenie nabycia.

Zapasy są wykazywane w wartości netto (pomniejszonej o odpisy aktualizujące). Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości, celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania. Odpisy aktualizujące ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszt własny sprzedaży”. Natomiast odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży. Wartość odpisu pomniejsza wartość bilansową zapasów objętych odpisem aktualizującym.

17.12. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności wykazuje się w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny. Wartość należności aktualizuje się poprzez dokonanie odpisu aktualizującego na wszystkie należności, których ściągальność jest wątpliwa, zaliczanego do kosztu sprzedaży.

Wartość należności jest aktualizowana przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpis z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umownych. Ocena, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości należności przeprowadzana jest na bieżąco, po powzięciu informacji o wystąpieniu obiektywnego dowodu, który może determinować utratę wartości, nie rzadziej niż na koniec kwartału.

W szczególności dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości 100% w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości, do wysokości nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem,
- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli masa dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego w pełnej wysokości roszczenia,
- kwestionowane przez dłużników oraz z zapłatą których dłużnik zalega do wysokości nie pokrytej gwarancją lub innymi zabezpieczeniami, jeśli ocena sytuacji gospodarczej i finansowej dłużnika wskazuje, że spłata należności w umownej kwocie w najbliższym półroczu nie jest możliwa,
- przeterminowanych lub nie przeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w wiarygodnie oszacowanej kwocie odpisu na nieściągalne należności,

Odpisy aktualizujące wartość należności ujmuje się w ciężar kosztów sprzedaży. Odwrócenie odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat jako zmniejszenie kosztów sprzedaży.

17.13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

17.14. Kapitał własny

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami Statutu Spółki.

Kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości wykazywanej w statucie i Krajowym Rejestrze Sądowym.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej – kapitał ten stanowią nadwyżki osiągnięte przy emisji, pomniejszone o koszty poniesione w związku z emisją akcji.

Zyski zatrzymane stanowią: kapitał zapasowy oraz kapitały rezerwowe tworzone z zysku za kolejne lata, niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych), wynik finansowy bieżącego roku obrotowego. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitału własnego Spółki.

17.15. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych. Spółka wykorzystuje krótkoterminowe kredyty w rachunku bieżącym naliczając odsetki wg zasady memoriału, oprocentowane kredyty nie są następnie wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ze względu na nieistotność wpływu przyporządkowania odsetek wg zasady zamortyzowanej ceny nabycia.

17.16. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania są ujmowane wg kosztu historycznego. Zobowiązania nie zaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

17.17. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualne ryzyka związane z danym zobowiązaniem.

17.18. Świadczenia pracownicze

Odprawy emerytalne

Zgodnie z obowiązującymi spółkę przepisami dotyczącymi wynagradzania pracownikom przysługuje odprawa emerytalno-rentowa.

Spółka nie wydziela aktywów, które w przyszłości służyłyby uregulowaniu zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Wartość przyszłych zobowiązań spółki z tytułu odpraw emerytalnych wyliczana jest przez uprawnionego aktuarusza przy zastosowaniu metody nagromadzonych przyszłych świadczeń z uwzględnieniem prognozowanego wzrostu wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru przyszłych świadczeń, założonej stopy dyskonta; założonym prawdopodobieństwem osiągnięcia odpowiedniego stażu pracy, pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą, prawdopodobieństwem dożycia przez pracownika wieku emerytalnego (prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do jednorazowej odprawy emerytalnej), pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą, prawdopodobieństwem inwalidztwa pracownika przed osiągnięciem wieku emerytalnego (prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do jednorazowej odprawy rentowej), pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą.

Wysokość rezerwy aktualizowana jest raz w roku - na koniec danego roku obrotowego. Korekta zwiększająca lub zmniejszająca wysokość rezerwy odnoszona jest w koszty działalności operacyjnej (świadczenia pracownicze).

Wykorzystanie tego typu rezerw powoduje zmniejszenie rezerwy (nie jest dopuszczalne bieżące obciążenie kosztów działalności kwotami wypłaconych świadczeń z jednoczesną korektą rezerwy na koniec okresu). Rozwiązanie powyższej rezerwy koryguje (zmniejsza) koszty świadczeń pracowniczych.

Świadczenie związane z ustaniem stosunku pracy

W przypadku rozwiązania stosunku pracy pracownikom spółki przysługują świadczenia przewidziane przez obowiązujące w Polsce przepisy prawa pracy, między innymi ekwiwalent z tytułu niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego.

Rezerwa na urlopy pracowników liczona jest jako iloraz średniego wynagrodzenia oraz liczby (w dniach) nie wykorzystanych urlopów wszystkich pracowników.

Nagrody z zysku netto

Zgodnie z obowiązującymi spółkę przepisami dotyczącymi wynagradzania pracownikom przysługuje nagroda z zysku netto. W związku z tym, że na dzień bilansowy nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie kwoty zobowiązania, Spółka ujmuje koszty świadczeń pracowniczych dotyczących wypłat nagród z zysku netto w kosztach roku obrotowego, w którym podjęta została uchwała o podziale zysku i w którym nagrody z zysku zostały wypłacone.

Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych z zysku netto

Zgodnie z obowiązującymi spółkę przepisami dotyczącymi wynagradzania możliwe jest przeznaczenie części zysku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. W związku z tym, że na dzień bilansowy nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie kwoty zobowiązania Spółka ujmuje koszty świadczeń pracowniczych dotyczących odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych z zysku netto w kosztach roku obrotowego, w którym podjęta została uchwała o przeznaczeniu części zysku netto na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Pozostałe świadczenia pracownicze

Koszty pozostałych świadczeń pracowniczych są ujmowane w kosztach roku obrotowego, w którym zostały zatwierdzone do wypłaty, gdyż zazwyczaj dopiero w momencie zatwierdzenia kwoty do wypłaty możliwe jest wiarygodne określenie kwoty świadczenia.

17.19. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy oraz rabaty (dyskonta, premie, bonusy).

Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody wycenia się według wartości zdyskontowanej, w przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny (a za taki uważa się okres uzyskania zapłaty dłuższy niż 360 dni). W przypadku ujmowania przychodów w wartości zdyskontowanej, wartość dyskonta jest odnoszona stosownie do upływu czasu jako zwiększenie wartości należności, a drugostronnie jako przychody finansowe.

Różnice kursowe powstałe przy realizacji oraz wycenie bilansowej należności z tytułu dostaw i usług korygują przychody ze sprzedaży.

Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

17.19.1. Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

17.19.2. Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji.

17.19.3. Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

17.19.4. Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

17.19.5. Dotacje rządowe

Spółka ujmuje dotacje rządowe w momencie zaistnienia uzasadnionej pewności, że dotacja zostanie uzyskana oraz że spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. W celu ujęcia dotacji rządowej obydwa powyższe warunki muszą być spełnione łącznie.

Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Jeżeli dotacja jest formą rekompensaty za już poniesione koszty lub straty, lub została przyznana jednostce gospodarczej celem udzielenia jej natychmiastowego finansowego wsparcia, bez towarzyszących przyszłych kosztów, ujmuje się ją jako przychód w okresie, w którym stała się należna.

Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne otrzymane w formie dotacji ujmuje się w wartości godziwej.

17.19.6. Podatek dochodowy

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, rezerwa na podatek dochodowy jest tworzona metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych

podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

- Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty;
- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Od roku 2012r. Spółka oblicza amortyzację podatkową od znaku towarowego. Spółka nie dokonuje ustalenia rezerwy na podatek dochodowy od znaku towarowego, ponieważ nie przewiduje realizacji transakcji zbycia tego aktywa.

17.19.7. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Spółka nie prezentuje rozwodnionego zysku/straty na akcję, ponieważ nie występują rozwadniające potencjalne akcje zwykłe.

18. Informacje dotyczące segmentów działalności

Zgodnie z MSSF 8 wyniki segmentów operacyjnych wynikają z wewnętrznych raportów weryfikowanych okresowo przez Zarząd Spółki. Analizuje on wyniki segmentów operacyjnych na poziomie zysku (straty) z działalności operacyjnej. Pomiar wyników segmentów operacyjnych stosowany w kalkulacjach zarządczych zbieżny jest z zasadami rachunkowości zastosowanymi przy sporządzaniu sprawozdania finansowego, za wyjątkiem następujących obszarów:

- utrata wartości aktywów – przy ustalaniu wyniku segmentu nie uwzględnia się odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów trwałych, w tym również wartości firmy.

Przychody ze sprzedaży wykazane w sprawozdanie z całkowitych dochodów nie różnią się od przychodów prezentowanych w ramach segmentów operacyjnych, za wyjątkiem wyłączeń konsolidacyjnych dotyczących transakcji pomiędzy segmentami.

Głównymi produktami wytwarzanymi przez poszczególne dywizje spółki są:

- Dobrze Miasto – maszyny rolnicze (prasy, przyczepy, rozrzutniki), ładowacze czołowe TUR wraz z osprzętem
- Opalenica – zbiorniki paszowe,
- Lublin – ciągniki rolnicze, trolejbusy.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz niektórych aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów operacyjnych Spółki za rok zakończony odpowiednio 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku.

01.01.2016-31.12.2016

	Działalność kontynuowana			Wylączenia	Działalność ogółem	
	Dywizja Produkcji w Dobrym Mieście	Dywizja Produkcji w Opalenicy	Dywizja Produkcji w Lublinie			Razem
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym	48 547	22 574	212 482	283 603	-	283 603
- od klientów, z którymi wartość transakcji w okresie przekracza 10% lub więcej przychodów						
Sprzedaż między segmentami				-	-	-
Przychody segmentu ogółem	48 547	22 574	212 482	283 603	-	283 603
Koszty						
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych, w tym	(45 675)	(17 925)	(166 597)	(230 197)	-	(230 197)
Koszt własny sprzedaży między segmentami				-	-	-
Koszty segmentu ogółem	(45 675)	(17 925)	(166 597)	(230 197)	-	(230 197)

Zysk (strata) brutto ze sprzedaży segmentu	2 872	4 649	45 885	53 406	-	53 406
Koszty sprzedaży	(5 206)	(2 144)	(23 774)	(31 124)	-	(31 124)
Koszty ogólnego zarządu	(3 301)	(2 420)	(16 283)	(22 004)	-	(22 004)
Zysk (strata) operacyjny segmentu*	(5 635)	85	5 828	278	-	278
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	44	(24)	3 208	3 228	-	3 228
Pozostałe przychody/koszty operacyjne nie przypisane				-	-	-
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi				3 506	-	3 506
Przychody z tytułu odsetek				380	-	380
Koszty z tytułu odsetek				(4 947)	-	(4 947)
Pozostałe przychody/koszty finansowe netto				6 763	-	6 763
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych				-	-	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem				5 702	-	5 702
Podatek dochodowy				(699)	-	(699)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy				5 003	-	5 003

* Od roku 2010 Spółka prezentuje wynik operacyjny z podziałem na segmenty, w wyniku wprowadzenia szczegółowego podziału kosztów sprzedaży i kosztów ogólnego zarządu w wewnętrznej sprawozdawczości Spółki.

Aktywa i zobowiązania						
Aktywa segmentu	91 583	11 548	237 527	340 658	-	340 658
Aktywa nieprzypisane				98 958	-	98 958
Aktywa ogółem	91 583	11 548	237 527	439 616	-	439 616
Zobowiązania segmentu	9 945	3 450	153 306	166 701	-	166 701
Zobowiązania nieprzypisane				133 338	-	133 338
Kapitały własne				139 577	-	139 577
Zobowiązania i kapitały ogółem	9 945	3 450	153 306	439 616	-	439 616

Pozostałe informacje dotyczące segmentu

Nakłady inwestycyjne:						
rzeczowe aktywa trwałe	1 584	197	9 619	11 400	-	11 400
wartości niematerialne	8		3 168	3 176	-	3 176
				-	-	-
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	2 131	509	3 257	5 897	-	5 897
Amortyzacja wartości niematerialnych	492		1 127	1 619	-	1 619
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości				-	-	-
Odpisy aktualizujące wartość nieruchomości inwestycyjnych				-	-	-
				-	-	-
Pozostałe nakłady niepieniężne:				-	-	-
rezerwa na naprawy gwarancyjne			113	113	-	113

URSUS

01.01.2015-31.12.2015

	Działalność kontynuowana				Wyłączenia	Działalność ogółem
	Dywidzja Produkcji w Dobrym Mieście	Dywidzja Produkcji w Opalenicy	Dywidzja Produkcji w Lublinie	Razem		
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym	66 090	40 754	215 634	322 478	-	322 478
- od klientów, z którymi wartość transakcji w okresie przekracza 10% lub więcej przychodów						
Sprzedaż między segmentami				-	-	-
Przychody segmentu ogółem	66 090	40 754	215 634	322 478	-	322 478
Koszty						
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych, w tym	(51 342)	(29 387)	(172 814)	(253 543)	-	(253 543)
Koszt własny sprzedaży między segmentami				-	-	-
Koszty segmentu ogółem	(51 342)	(29 387)	(172 814)	(253 543)	-	(253 543)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży segmentu						
	14 748	11 367	42 820	68 935	-	68 935
Koszty sprzedaży	(5 455)	(4 171)	(22 462)	(32 088)	-	(32 088)
Koszty ogólnego zarządu	(4 994)	(3 196)	(11 786)	(19 977)	-	(19 977)
Zysk (strata) operacyjny segmentu*	4 299	3 999	8 572	16 870	-	16 870
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	113	191	458	762	-	762
Pozostałe przychody/koszty operacyjne nie przypisane				-	-	-
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi				17 632	-	17 632
Przychodu z tytułu odsetek				257	-	257
Koszty z tytułu odsetek				(3 424)	-	(3 424)
Pozostałe przychody/koszty finansowe netto				(2 816)	-	(2 816)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych				-	-	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem				11 649	-	11 649
Podatek dochodowy				(2 251)	-	(2 251)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy				9 398	-	9 398
* Od roku 2010 Spółka prezentuje wynik operacyjny z podziałem na segmenty, w wyniku wprowadzenia szczegółowego podziału Kosztów sprzedaży i Kosztów ogólnego zarządu w wewnętrznej sprawozdawczości Spółki.						
Aktywa i zobowiązania						
Aktywa segmentu	77 010	12 425	230 083	319 518	-	319 518
Aktywa nieprzypisane				61 393	-	61 393
Aktywa ogółem	77 010	12 425	230 083	380 911	-	380 911
Zobowiązania segmentu	11 703	3 239	48 049	62 991	-	62 991
Zobowiązania nieprzypisane				179 127	-	179 127
Kapitały własne				138 793	-	138 793
Zobowiązania i kapitały ogółem	11 703	3 239	48 049	380 911	-	380 911
Pozostałe informacje dotyczące segmentu						
Nakłady inwestycyjne:						
rzeczowe aktywa trwałe	5 073	266	13 629	18 968	-	18 968
wartości niematerialne	1 179		1 717	2 896	-	2 896
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	2 385	636	1 930	4 951	-	4 951
Amortyzacja wartości niematerialnych	442		979	1 421	-	1 421
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości				-	-	-
Odpisy aktualizujące wartość nieruchomości inwestycyjnych				-	-	-
Pozostałe nakłady niepieniężne:						
rezerwa na naprawy gwarancyjne	19		326	345	-	345

Segmenty geograficzne

01.01.2016-31.12.2016	Polska	Unia	Poza Unię	Razem
Przychody				
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	154 320	45 599	83 683	283 603
Przychody segmentu ogółem	154 320	45 599	83 683	- 283 603
Koszty				
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych	(133 277)	(37 693)	(59 228)	(230 197)
Koszty segmentu ogółem	(133 277)	(37 693)	(59 228)	- (230 197)
Zysk (strata) segmentu	21 043	7 907	24 455	- 53 405
01.01.2015-31.12.2015				
Przychody				
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	123 929	35 983	162 565	322 478
Przychody segmentu ogółem	123 929	35 983	162 565	- 322 478
Koszty				
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych	(111 142)	(31 143)	(111 259)	(253 543)
Koszty segmentu ogółem	(111 142)	(31 143)	(111 259)	- (253 543)
Zysk (strata) segmentu	12 788	4 841	51 306	- 68 935

19.Przychody i koszty

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży produktów	227 165	283 358
Przychody ze sprzedaży usług	19 508	10 949
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	36 930	28 171
	<u>283 603</u>	<u>322 478</u>
Działalność zaniechana		
Przychody ze sprzedaży towarów		
Przychody ze sprzedaży usług		
Przychody z umów o budowę		
	<u>0</u>	<u>0</u>
Razem	<u>283 603</u>	<u>322 478</u>

Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Zysk netto ze zbycia:	363	78
- niefinansowych aktywów trwałych	363	78
- nieruchomości inwestycyjnych	-	-
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartości niematerialne i prawne		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość aktywów finansowych		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość zapasów		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych	122	
Przychody z tytułu objęcia udziałów/akcji w zamian za aport	653	
Zysk z likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		
Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych		
Zysk z wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	2 596	2 554
Otrzymane dotacje	714	236
Otrzymane darowizny		
Umorzone zobowiązania	-	-
Otrzymane kary i odszkodowania	612	
Naliczone kary i odszkodowania		
Zwrot za reklamowane części		
Wynagrodzenie płatnika podatku dochodowego i składek ZUS		
Zwrot podatków		
Inne	179	525
Razem pozostałe przychody operacyjne	5 239	3 393

Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Strata netto ze zbycia:	-	-
- niefinansowych aktywów trwałych	-	-
- nieruchomości inwestycyjnych		
Odpis aktualizujący wartość firmy		
Odpis aktualizujący wartości niematerialne		
Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych		
Odpis aktualizujący wartość aktywów finansowych		
Odpis aktualizujący wartość zapasów		
Odpis aktualizujący wartość należności handlowych	-	-
Koszt nieumorzonych aktywów trwałych wniesionych aportem		
Strata z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych oraz nieruchomości inwestycyjnych:		
- z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny aktywów finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- z wyceny zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny zobowiązań finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- straty transferowane z kapitału własnego dotyczące sprzedaży inwestycji sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży		
Strata z likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	227	51
Strata z likwidacji zapasów		4
Pozostałe koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych generujących przychody z najmu, w tym		
- koszty amortyzacji		
Strata z odsprzedaży usług, refakturowanych odpłatności		
Darowizny przekazane	100	658
Kary		
Różnice inwentaryzacyjne	304	747
Zwroty dotacji		
Rezerwa urlopowa		
Koszty związane z niewykorzystaniem majątku i zdolności produkcyjnych		
Koszty zaniechanej działalności		
Nakłady odpisanych środków trwałych w budowie		
Inne	1 380	1 171
Razem pozostałe koszty operacyjne	2 011	2 631

Przychody finansowe

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Przychody z tytułu odsetek	380	257
- lokaty bankowe		
- należności	380	257
- inwestycje dostępne do sprzedaży		
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności		
- aktywa finansowe które utraciły wartość		
Zysk ze sprzedaży inwestycji finansowych	408	
Zyski transferowane z kapitału własnego dotyczące sprzedaży inwestycji sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży		
Zysk z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych:		
- z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny aktywów finansowych sklasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- z wyceny zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny zobowiązań finansowych sklasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- na instrumentach pochodnych zabezpieczających wartość godziwą	10 824	62
- na korektach instrumentów pochodnych zabezpieczających wartość godziwą		
- Wzrost wartości godziwej przeniesiony z kapitału własnego dotyczący rachunkowości zabezpieczeń		
Odwrócenie odpisu na należności odsetkowe		
Dywidendy otrzymane		
Zyski z tytułu różnic kursowych		
Zmiany wysokości należności długoterminowych wynikające z przybliżania czasu otrzymania należności (efekt zwijania dyskonta)		
Przychody z tytułu instrumentów pochodnych		
Zysk ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych		
Pozostałe przychody finansowe, w tym:	-	-
- nieefektywność zabezpieczenia przepływów pieniężnych		
- nieefektywność zabezpieczenia inwestycji netto		
- inne	-	-
Przychody finansowe ogółem	11 612	319

Koszty finansowe

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Koszty z tytułu odsetek		
- z tytułu kredytów	3 538	1 704
- z tytułu leasingu finansowego	252	216
- pozostałe	1 157	1 504
Razem koszty z tytułu odsetek	4 947	3 424
Minus kwoty ujęte w kosztach aktywów spełniających warunki kapitalizacji		
	4 947	3 424
Utworzenie odpisu na należności odsetkowe		
Strata z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych:	-	-
- z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny aktywów finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- z wyceny zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)	-	-
- z wyceny zobowiązań finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- straty na instrumentach pochodnych w powiązaniach zabezpieczających wartość godziwą		
- straty na korektach instrumentów pochodnych w powiązaniach zabezpieczających wartość godziwą		
- spadek wartości godziwej przeniesiony z kapitału własnego dotyczący rachunkowości zabezpieczeń		
Straty z tytułu różnic kursowych dotyczących aktywów i pasywów innych niż należności i zobowiązania handlowe	1 751	1 828
Zmiany wysokości zobowiązań i rezerw długoterminowych wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)		
Koszty z tytułu instrumentów pochodnych		
Strata ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych		
Nieefektywność zabezpieczenia przepływów pieniężnych		
Nieefektywność zabezpieczenia inwestycji netto		
Odwrocenie dyskonta rezerw		
Odwrocenie rabatów od kosztów sprzedaży aktywów trwałych sklasyfikowanych jako przeznaczone do zbycia		
Prowizje od kredytów i faktoringu	2 655	986
Pozostałe koszty finansowe	63	64
Koszty finansowe ogółem	9 416	6 302

20. Inne całkowite dochody

Główne składniki innych całkowitych dochodów wynikają w wyceny instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie w ramach polityki zabezpieczeń oraz przeklasyfikowania i wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej.

	Nota	okres zakończony 31.12.2016	okres zakończony 31.12.2015
Całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane do wyniku finansowego		(4 374)	
Przeszacowanie wartości nieruchomości inwestycyjnych		(144)	
Wycena instrumentów finansowych (polityka zabezpieczeń)		(4 230)	
	Nota	okres zakończony 31.12.2016	okres zakończony 31.12.2015
Korekty wynikające z przeklasyfikowaniu w rzeczowych aktów trwałych do nieruchomości inwestycyjnych		(144)	

21. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku przedstawiają się następująco:

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Jednostkowy rachunek zysków i strat		
Bieżący podatek dochodowy	(652)	-
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(652)	-
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych		
Odroczony podatek dochodowy	(47)	(2 251)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(47)	(2 251)
Podatek odroczony przeniesiony z kapitału własnego		
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(699)	(2 251)

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 oraz porównywalnie do dnia 31 grudnia 2015 roku przedstawia się następująco:

URSUS

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	5 702	11 649
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej		
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem	5 702	11 649
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	1 083	2 213
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	1 889	(4 098)
Straty podatkowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Wykorzystanie uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych		
Podatkowe ulgi inwestycyjne		
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	1 071	2 193
Ujemne różnice przejściowe od których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania	(4 172)	(3 123)
<u>Pozostałe</u>		
<u>Podstawa naliczenia podatku dochodowego bieżącego i odroczonego</u>	4 490	6 621
Podatek dochodowy wykazany w jednostkowym rachunku zysków i strat	699	2 251
Podatek bieżący	652	-
podatek odroczony	47	2 251
Efektywna stawka podatkowa	12,3%	19,3%
Brak aktywa na straty podatkowe zasada ostrożności	201	-
Brak aktywa na amortyzację znaku Ursus	308	308
Uzgodnienie stawiki nominalnej	21,2%	22,0%
Pozostałe różnice stanowią różnice trwałe		

Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

31.12.2016	Stan na początek okresu	Odniesione w dochód	Odniesione na kapitał własny	Odzyskane z kapitału własnego do dochodu	Przyjęcia / zbycia	Różnice kursowe	Zmiany stawki opodatkowania	Stan na koniec okresu
Różnice przejściowe dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego:								
Zabezpieczenia inwestycji netto								-
Rezerwy	218	422						640
Należności wątpliwe	891	92						983
Pozostałe zobowiązania finansowe	534	(52)						482
Niewykorzystane koszty z tytułu odkupu i emisji akcji	-							-
Rezerwa na złe długi	777	(751)						26
Inne (aport)	-	1 026	-					1 026
	<u>2 420</u>	<u>737</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3 157</u>
Różnice przejściowe dotyczące rezerwy z tytułu podatku odroczonego:								
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych								-
Inwestycje rozliczane metodą praw własności								-
Rzeczowe aktywa trwałe	3 583	(213)	-					3 370
Leasing finansowy	315	206	-					521
Wartości niematerialne i prawne	-							-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-							-
Obligacje zamienne	-							-
Różnice kursowe zagranicznej jednostki zależnej	-							-
Przeszacowanie nieruch. inwestyc. do wartości godziwej	2 318	493						2 811
Inne	265	97						362
	<u>6 481</u>	<u>583</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>7 064</u>
Niewykorzystane straty podatkowe i pozostałe ulgi:								
Straty podatkowe	201	(201)						-
Ulgi podatkowe								-
Pozostałe								-
	<u>201</u>	<u>(201)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Razem aktywa (rezerwy) z tytułu podatku odroczonego	(3 860)	(47)	-	-	-	-	-	(3 907)

Spółka nie dokonywała ustalenia rezerwy na podatek dochodowy od różnicy między wartością bilansową a podatkową nabytego znaku towarowego URSUS, ponieważ nie jest przewidywana transakcja zbycia tego aktywa. Wraz z końcem 2016 r. upłynął 5 letni okres amortyzacji podatkowej tego znaku.

URSUS

31.12.2015	Stan na początek okresu	Odniesione w dochód	Odniesione na kapitał własny	Odzyskane z kapitału własnego do dochodu	Przyjęcia / zbycia	Różnice kursowe	Zmiany stawki opodatkowania	Stan na koniec okresu
Różnice przejściowe dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego:								
Zabezpieczenia inwestycji netto								-
Rezerwy	184	34						218
Należności wątpliwe	725	166						891
Pozostałe zobowiązania finansowe	398	136						534
Niewykorzystane koszty z tytułu odkupu i emisji akcji	-							-
Rezerwa na złe długi	1 898	(1 121)						777
Inne	-							-
	<u>3 205</u>	<u>(785)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2 420</u>
Różnice przejściowe dotyczące rezerwy z tytułu podatku odroczonego:								
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych								-
Inwestycje rozliczane metodą praw własności								-
Rzeczowe aktywa trwałe	4 191	(608)	-					3 583
Leasing finansowy	174	141	-					315
Wartości niematerialne i prawne	-							-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-							-
Obligacje zamienne	-							-
Różnice kursowe zagranicznej jednostki zależnej	-							-
Przeszacowanie nieruchomości do wartości godziwej	1 833	485						2 318
Inne	74	191						265
	<u>6 272</u>	<u>209</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>6 481</u>
Niewykorzystane straty podatkowe i pozostałe ulgi:								
Straty podatkowe	1 459	(1 258)						201
Ulgi podatkowe								-
Pozostałe								-
	<u>1 459</u>	<u>(1 258)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>201</u>
Razem aktywa (rezerwy) z tytułu podatku odroczonego	(1 608)	(2 252)	-	-	-	-	-	(3 860)

22. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki.

	31.12.2016	31.12.2015
Środki trwale wniesione do Funduszu		
Pożyczki udzielone pracownikom	20	4
Środki pieniężne	3	70
Zobowiązania z tytułu ZFŚS	(196)	(128)
Saldo po skompensowaniu	(173)	(54)
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	843	772

23. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu. Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję:

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Zysk netto z działalności kontynuowanej	5 003	9 398
Zysk netto działalności zaniechanej	-	-
Zysk netto	5 003	9 398
Odsetki od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe		
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	5 003	9 398
	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	54 180	54 180
Wpływ rozwodnienia: Prawa poboru do akcji Umarzalne akcje uprzywilejowane		
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	54 180	54 180

URSUS

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Strata netto z działalności zaniechanej przypadająca na zwykłych akcjonariuszy zastosowana do obliczenia podstawowej straty na jedną akcję	-	-

Strata netto z działalności zaniechanej przypadająca na zwykłych akcjonariuszy zastosowana do obliczenia rozwodnionej straty na jedną akcję

Podstawowy zysk na akcję

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Zysk netto	5 003	9 398
Średnioważona liczba akcji zwykłych	54 180	54 180
Podstawowy zysk na akcję (zł/akcję)	0,09	0,17

Rozwodniony zysk na akcję

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	5 003	9 398
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	54 180	54 180
Rozwodniony zysk na akcję (zł/akcję)	0,09	0,17

Podstawowy zysk na akcję z działalności kontynuowanej

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Zysk netto z działalności kontynuowanej	5 003	9 398
Średnioważona liczba akcji zwykłych	54 180	54 180
Podstawowy zysk na akcję (zł/akcję)	0,09	0,17

Rozwodniony zysk na akcję z działalności kontynuowanej

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Zysk netto przypadający na Akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję z działalności kontynuowanej	5 003	9 398
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	54 180	54 180
Rozwodniony zysk na akcję (zł/akcję)	0,09	0,17

24. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Zadeklarowane i wypłacone w okresie		
Dywidendy z akcji zwykłych:		
dywidenda końcowa za 2015 w		
wysokości __ (2014: __)		
zaliczka na poczet dywidendy za rok		
2016 w wysokości __ (2015: __)		
	-	-

25. Płatności w formie akcji

W roku 2016 w Spółce nie występowały płatności w formie akcji

26. Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2016 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 8.184 tysięcy złotych (31.12.2015 – 6.891 tysiące złotych). Grunty i budynki wraz z nieruchomościami inwestycyjnymi o łącznej wartości bilansowej 60.142 tysiące złotych (31.12.2015r. – 58.962 tysiące złotych) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki.

Spółka dokonała oceny aktywów trwałych na dzień bilansowy 31.12.2016r. pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. Na dzień 31.12.2016r. nie wystąpiła utrata wartości aktywów trwałych

URSUS

31.12.2016

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii ładowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	2 687	60 255	34 092	4 403	8 368	2 338	112 143
korekta błęd							
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu po korekcie	2 687	60 255	34 092	4 403	8 368	2 338	112 143
b) zwiększenia (z tytułu)	-	37	2 813	1 638	1 128	14 244	19 860
- zakup			2 836	1 638	1 128		5 602
- przyjęcie z inwestycji							-
- modernizacja		37					37
- odniesienie kosztów likwidacji na wartość początkową							-
- nakłady inwestycyjne na środki trwałe w budowie						14 244	14 244
- inwestycje w obcych środkach trwałym							-
- przejęte na podstawie umowy leasingu finansowego							-
- koszty finansowania zewnętrznego							-
- przesunięcie z nieruchomości inwestycyjnych							-
- inne			(23)				(23)
c) zmniejszenia (z tytułu)	245	2 888	2 890	829	168	9 187	16 207
- sprzedaż			2 890	829			3 719
- likwidacja					168		168
- przyjęcie do środków trwałych						9 187	9 187
- reklasyfikacja do innej grupy rodzajowej							-
- darowizny							-
- przeniesienie do inwestycji w nieruchomości	245	2 888					3 133
- inne							-
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	2 442	57 404	34 015	5 212	9 328	7 395	115 796
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	8 614	17 442	2 998	5 328	-	34 382
korekta błęd							
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu po korekcie	-	8 614	17 442	2 998	5 328	-	34 382
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	883	1 302	(178)	977	-	2 984
- roczny odpis amortyzacyjny		1 672	2 701	464	1 061		5 898
- sprzedaż środka trwałego			(1 376)	(642)	(84)		(2 102)
- likwidacja środka trwałego							-
- darowizna środka trwałego							-
- reklasyfikacja do innej kategorii							-
- inne (zmniejszenia)							-
- przeniesienie do grupy aktywów przeznaczonych do odsprzedaży - zmniejszenie							-
- przesunięcie z nieruchomości inwestycyjnych		(789)					(789)
- inne (zwiększenia)			(23)				(23)
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	9 497	18 744	2 820	6 305	-	37 366
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
zwiększenie (z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-
- utworzenie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości odniesionych w ciężar wyniku finansowego							-
zmniejszenie (z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-
- sprzedaż środka trwałego							-
- likwidacja środka trwałego							-
- odwołanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości odniesione na wynik finansowy							-
- wykorzystanie odpisu							-
- inne							-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	2 687	51 641	16 650	1 405	3 040	2 338	77 761
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	2 442	47 907	15 271	2 392	3 023	7 395	78 430

31.12.2015

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	2 687	41 902	29 998	4 514	6 634	11 683	97 418
korekta błędu							
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu po korekcie	2 687	41 902	29 998	4 514	6 634	11 683	97 418
b) zwiększenia (z tytułu)	-	18 356	12 513	245	1 747	21 865	54 726
- zakup			12 513	245	1 747		14 505
- przyjęcie z inwestycji							-
- modernizacja		13 424					13 424
- odniesienie kosztów likwidacji na wartość początkową							-
- nakłady inwestycyjne na środki trwałe w budowie						21 865	21 865
- inwestycje w obcym środku trwałym							-
- przejęte na podstawie umowy leasingu finansowego							-
- koszty finansowania zewnętrznego							-
- przesunięcie z nieruchomości inwestyc.		4 931					4 931
- inne		1					1
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	3	8 419	356	13	31 210	40 001
- sprzedaż			8 442	356			8 798
- likwidacja		3			13		16
- przyjęcie do środków trwałych						31 210	31 210
- reklasyfikacja do innej grupy rodzajowej							-
- darowizny							-
- przeniesienie do inwestycji w nieruchomości							-
- inne			(23)				(23)
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	2 687	60 255	34 092	4 403	8 368	2 338	112 143
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	7 345	20 020	2 753	4 490	-	34 608
korekta błędu							-
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu po korekcie	-	7 345	20 020	2 753	4 490	-	34 608
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	1 269	(2 578)	245	838	-	(226)
- roczny odpis amortyzacyjny		1 269	2 303	528	851		4 951
- sprzedaż środka trwałego			(4 904)	(283)	(13)		(5 200)
- likwidacja środka trwałego							-
- darowizna środka trwałego							-
- reklasyfikacja do innej kategorii							-
- inne (zmniejszenia)							-
- przeniesienie do grupy aktywów przeznaczonych do odsprzedaży - zmniejszenie							-
- przesunięcie z nieruchomości inwestyc.							-
- inne (zwiększenia)			23				23
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	8 614	17 442	2 998	5 328	-	34 382
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
zwiększenie(z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-
- utworzenie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości odniesionych w ciężar wyniku finansowego							-
zmniejszenie(z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-
- sprzedaż środka trwałego							-
- likwidacja środka trwałego							-
- odwołanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości - odniesione na wynik finansowy							-
- wykorzystanie odpisu							-
- inne							-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	2 687	34 557	9 978	1 761	2 144	11 683	62 810
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	2 687	51 641	16 650	1 405	3 040	2 338	77 761

27. Aktywa trwale przeznaczonych do sprzedaży

Spółka posiada aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży o wartości bilansowej 30 tys. Spółka przewiduje cenę sprzedaży na poziomie wartości bilansowej tych aktywów.

28. Nieruchomości inwestycyjne

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	31.12.2016	31.12.2015
Wartość brutto na początek okresu	11 003	13 381
- nabycie w wyniku zakupów		
- transfer z/do rzeczowego majątku trwałego	2 200	(4 932)
- likwidacja		
- przeszacowanie do wartości godziwej	2 596	2 554
- rozszerzenie składu grupy kapitałowej		
- sprzedaż nieruchomości		
- różnice kursowe		
- przeznaczone do sprzedaży		
Wartość brutto na koniec okresu	15 799	11 003
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-
- amortyzacja za okres		
- odpis z tytułu utraty wartości		
- transfer z/do rzeczowego majątku trwałego		
- sprzedaż nieruchomości		
- likwidacja		
- rozszerzenie składu grupy kapitałowej		
- inne (korekta umorzenia)	-	-
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-
Wartość netto na początek okresu	11 003	13 381
Wartość netto na koniec okresu	15 799	11 003

Na dzień sporządzania sprawozdania finansowego nie występowały żadne ograniczenia w rozporządzaniu przez spółkę nieruchomościami inwestycyjnymi, czerpaniu korzyści ekonomicznych z tytułu czynszu czy zbyciu wyżej wymienionych nieruchomości. Nieruchomości inwestycyjne stanowią zabezpieczenie zobowiązań z tytułu kredytów.

Przychód uzyskany przez Spółkę z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych za rok 2016 wynosi 1.165 tys. zł. Za rok 2015 Spółka uzyskała przychody w wysokości 757 tys. Koszty bieżących napraw, dostawy mediów pokrywane są przez wynajmujących.

W dniu 31.08.2015r. Spółka dokonała transferu części nieruchomości inwestycyjnej do rzeczowego majątku trwałego na kwotę 4.931 tys. zł. Wartość godziwa części nieruchomości inwestycyjnej przeznaczonej do użytkowania na potrzeby prowadzonej działalności wyceniona została przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego na łączną kwotę 10.067 tys. zł w tym poniesione dodatkowe nakłady na dostosowanie nieruchomości do potrzeb działalności 5.128 tys. zł. Na podstawie przeprowadzonej wyceny, wykazano wzrost wartości nieruchomości inwestycyjnych o 2.554 tys. zł.

Wycena nieruchomości inwestycyjnych dokonana przez niezależnego rzeczoznawcę oparta została na przyjętej metodzie porównawczej zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 roku w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego. W przyjętej metodzie uwzględniono m.in. cel wyceny, rodzaj i położenie nieruchomości, przeznaczenie w planie miejscowym, stopień wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej, stan jej zagospodarowania oraz dostępne dane o cenach, dochodach i cenach nieruchomości podobnych.

W dniu 30.11.2016r. Spółka dokonała transferu części nieruchomości inwestycyjnej do rzeczowego majątku trwałego na kwotę 2.200 tys. zł. Wartość godziwa części nieruchomości inwestycyjnej przeznaczonej do użytkowania na potrzeby prowadzonej działalności wyceniona została przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego

Zgodnie z MSR 40, Spółka dokonała aktualizacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31.12.2016r. dla nieruchomości zlokalizowanych w Zakroczymiu, Opalenicy i Lublinie. Wartości godziwe ustalone przez rzeczoznawców majątkowych, wskazują na wzrost wartości nieruchomości w Zakroczymiu i Lublinie w roku 2016 w stosunku do roku 2014/2015r. oraz spadek wartości nieruchomości w Opalenicy.

Wycena nieruchomości inwestycyjnej w Lublinie wykazała, że wartość nieruchomości w księgach odzwierciedla jej wartość godziwą. Ponoszone nakłady na modernizację nieruchomości Spółka księguje na środkach trwałych w budowie do momentu oddania inwestycji do użytkowania.

Skutki wycen zostały przyjęte do ksiąg roku 2016, a wpływ aktualizacji wartości nieruchomości inwestycyjnych na wynik wyniósł 2.596 tys. zł.

Wycena bilansowa nieruchomości inwestycyjnych według wartości godziwej ma charakter powtarzalny i jest przeprowadzana na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej. W okresie sprawozdawczym nie dokonano przeniesień pomiędzy poziomami hierarchii.

W hierarchii wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjne zaklasyfikowane zostały do poziomu 3, gdzie:

- 1 - Wartości z notowań aktywów/zobowiązań finansowych bez dokonywania jakichkolwiek dostosowań.
- 2 - Dane wsadowe inne niż notowania, które są jednak obserwowalne bezpośrednio lub niebezpośrednio.
- 3 - Dane wsadowe nie dające się obserwować.

Hierarchię ustala się na podstawie najniższego poziomu danych wsadowych.

Lokalizacja nieruchomości	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Wartość godziwa nieruchomości w bilansie na dzień 31.12.2016
Opalenica	0	0	1 147	1 147
Lublin	0	0	8 909	8 909
Grunty Zakroczym	0	0	2 073	2 073
PWUG Lublin	0	0	1 471	1 471
Kętrzyn	0	0	2 200	2 200
				15 799

29. Wartości niematerialne

31.12.2016

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp., w tym;	Oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne - w tym znak URSUS	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	8 940	-	1 011	3 059	8 154	21 163
b) zwiększenia (z tytułu)	2 832	-	430	199	-	3 461
- zakup			430	199		629
- przekazania z prac rozwojowych	2 832					2 832
- przyjęcie z inwestycji						-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi						-
- koszty finansowania zewnętrznego						-
- nakłady na wartości niematerialne w trakcie realizacji						-
- wycena wartości firmy na spółce zagranicznej						-
- wycena opcji put						-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	-	-	-
- sprzedaż						-
- likwidacja						-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi						-
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	11 772	-	1 441	3 258	8 154	24 624
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	5 829	-	837	1 974	-	8 640
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	1 072	-	149	398	-	1 619
- amortyzacja (odpis roczny)	1 072		149	398		1 619
- likwidacja						-
- sprzedaż						-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	6 901	-	986	2 372	-	10 259
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi						-
- zmniejszenie	-	-	-	-	-	-
- odwołanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości - odniesione na wynik finansowy						-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi						-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	3 111	-	174	1 085	8 154	12 523
k) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	4 871	-	455	886	8 154	14 365

W roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku:

- patenty i licencje amortyzowane były równomiernie przez okres ich ekonomicznego użytkowania wynoszący od 2 do 3 lat,
- aktywa wytworzone we własnym zakresie obejmują koszty prac rozwojowych amortyzowane przez okres ich ekonomicznego użytkowania wynoszący od 3 do 5 lat
- Znak towarowy URSUS nie był amortyzowany

W roku 2016 Spółka zleciła Zgodnie z wymogami MSR 36, wykonanie wyceny wartości znaku towarowego URSUS według wartości godziwej. Wycena wartości godziwej znaku została wykonana na dzień 31.12.2016 r. z datą wydania dokumentu 14.03.2017 r. z wykorzystaniem metody opłat licencyjnych i kapitalizacji zysków. Wycena wykazuje, że nie doszło do utraty wartości znaku towarowego URSUS.

W przyjętej przez niezależnego rzeczoznawcę wycenie przyjęto aktualizację wartości godziwej znaku dokonanej na podstawie raportu z wyceny przeprowadzonej w 2012, 2013 i 2014 roku. W wycenie użyto trzech różnych metod (opłat licencyjnych, ceny premii, zdyskontowanych zysków). W aktualizacji wyceny użyto dwóch metod (opłat licencyjnych, zdyskontowanych zysków). W wycenie wykorzystano dane ze sprawozdań finansowych, prognozy finansowe dotyczące przyszłych przychodów ze sprzedaży oraz realizowanego zysku na sprzedaży w latach 2017-2021. W modelu została przyjęta stopa dyskonta na poziomie 10%. Rzeczoznawca zarekomendował wybór metody opłat licencyjnych, jako właściwej.

URSUS

31.12.2015

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp., w tym	Oprogramowanie komputerowe	Prawa do emisji CO2	Inne wartości niematerialne - w tym znak URSUS	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	6 903	-	961	2 463	-	8 154	18 480
b) zwiększenia (z tytułu)	2 037	-	50	596	-	-	2 683
- zakup			568	97			665
- przekazania z prac rozwojowych	2 018						2 018
- przyjęcie z inwestycji							-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi	19		(518)	499			-
- koszty finansowania zewnętrznego							-
- nakłady na wartości niematerialne w trakcie realizacji							-
- wycena wartości firmy na spółce zagranicznej							-
- wycena opcji put							-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-
- sprzedaż							-
- likwidacja							-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi							-
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	8 940	-	1 011	3 059	-	8 154	21 163
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	4 792	-	716	1 711	-	-	7 219
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	1 037	-	121	263	-	-	1 421
- amortyzacja (odpis roczny)	1 037		121	263			1 421
- likwidacja							-
- sprzedaż							-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	5 829	-	837	1 974	-	-	8 640
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi							-
- zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-
- odwołanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości - odniesione na wynik finansowy							-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi							-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	2 111	-	245	752	-	8 154	11 261
k) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	3 111	-	174	1 085	-	8 154	12 523

Zestawienie wartości bilansowej wartości niematerialnych z wydzieleniem tych, wytworzonych przez Spółkę.

	31.12.2016	31.12.2015
a) Wartości nie materialne wytworzone przez Jednostkę	3 147	2 044
b) Pozostałe wartości niematerialne i prawne	11 183	10 443
RAZEM	14 329	12 487

30. Połączenia jednostek gospodarczych

W 2016 roku nie wystąpiło połączenie jednostek gospodarczych.

31. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności

Na dzień bilansowy spółka nie posiadała udziałów w jednostkach stowarzyszonych.

32. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe i krótkoterminowe)

W 2016 r. Spółka przyjęła nową Politykę Rachunkowości Zabezpieczeń. Polityka Rachunkowości Zabezpieczeń funkcjonuje w otoczeniu zdefiniowanym przez Politykę Zarządzania Ryzykiem Finansowym (PZRF), która określa w szczególności podział uprawnień i odpowiedzialności przy zawieraniu transakcji na pochodnych i niepochodnych instrumentach finansowych. W Polityce Zarządzania Ryzykiem Finansowym określono również katalog instrumentów pochodnych, które Spółka może zawierać, aby pozostawać w zgodzie z przyjętym konserwatywnym modelem zarządzania ryzykiem finansowym. Polityka zawiera przyjęte przez Spółkę wytyczne prowadzenia rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i stosownymi aktami prawnymi implementującymi ich zapisy w polskim porządku prawnym. Dokument określa metodologię księgowania instrumentów finansowych i zmian ich wartości, jak również prowadzenia dokumentacji powiązań zabezpieczających i testów efektywności.

Na dzień bilansowy Spółka posiadała siedem otwartych transakcji wymiany walut:

- W dniu 8 czerwca 2016 r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z mBankiem S.A. na kwotę 380 tys. USD z kursem wymiany 3,834 przypadającym na dzień 9 stycznia 2017 r.
- W dniu 21 października 2016 r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z mBankiem S.A. na kwotę 10 mln USD z kursem wymiany 3,9844 przypadającym na dzień 20 września 2017 r.;
- W dniu 21 października 2016 r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. na kwotę 10 mln USD z kursem wymiany 3,9882 przypadającym na dzień 20 października 2017 r.;
- W dniu 9 listopada 2016 r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. na kwotę 500 tys. USD z kursem wymiany 3,888 przypadającym na dzień 14 lutego 2017 r.;
- W dniu 14 listopada 2016r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z mBankiem S.A. na kwotę 5 mln USD z kursem wymiany 4,0575 przypadającym na dzień 18 kwietnia 2017 r.;
- W dniu 16 listopada 2016r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z mBankiem S.A. na kwotę 3 mln USD z kursem wymiany 4,1575 przypadającym na dzień 15 maja 2017 r.;
- W dniu 17 listopada 2016r. Spółka zawarła terminową transakcję walutową typu forward z mBankiem S.A. na kwotę 1 mln USD z kursem wymiany 4,1773 przypadającym na dzień 15 maja 2017 r.

**Pozostałe aktywa finansowe
(krótkoterminowe)**

	31.12.2016	31.12.2015
Instrumenty pochodne, w tym:	60 151	4 327
- kontrakty forward EUR/PLN		4 327
- kontrakty forward USD/PLN	60 151	
- inne		
Instrumenty kapitałowe		
Instrumenty dłużne		
Inne (pożyczka)	1 355	6 316
Razem pozostałe aktywa finansowe	61 506	10 643

33. Zapasy

Zapasy materiałów, wyrobów gotowych i produkcji w toku o wartości 87 119 tys. zł. stanowiły zabezpieczenie kredytów bankowych i pożyczek w 2016 roku

	31.12.2016	31.12.2015
Materiały	80 785	66 442
Według ceny nabycia	80 785	66 442
Odpis aktualizujący		
Według wartości netto możliwej do uzyskania		
Towary	2 643	13 323
Według ceny nabycia	2 643	13 323
Według wartości netto możliwej do uzyskania		
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	25 891	16 746
Produkty gotowe	17 447	11 154
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	17 453	11 160
Odpis aktualizujący	(6)	(6)
Według wartości netto możliwej do uzyskania		
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	126 766	107 665

	01.01.2016-31.12.2016	01.01.2015-31.12.2015
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na 1 stycznia	6	6
Utworzony odpis w koszty sprzedanych produktów (nota 17.1)		
Odwrócony odpis w kosztach sprzedanych produktów (nota 17.1)		
Utworzony odpis w wartości sprzedanych towarów i materiałów (nota 17.1)		
Odwrócony odpis w wartości sprzedanych towarów i materiałów (nota 17.1)		
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na 31 grudnia	6	6

34. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31.12.2016	31.12.2015
Należności od jednostek powiązanych	77 951	14 458
należności z tytułu dostaw i usług	76 596	8 142
należności z tytułu dywidend		
pożyczki udzielone	1 355	6 080
inne należności finansowe		
inne należności niefinansowe		236
Należności od pozostałych jednostek	91 737	136 045
należności z tytułu dostaw i usług	60 355	119 202
pożyczki udzielone		
inne należności finansowe		
należności budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	2 477	15 225
zaliczki na zapasy		
zaliczki na środki trwałe		
należności z tytułu sprzedaży akcji/udziałów (bioenergia, OBR)	22 102	
inne należności niefinansowe	5 781	863
rozliczenia międzyokresowe czynne, w tym:	1 022	755
- koszty prenumeraty czasopism	32	-
- odpis na ZFŚS		
- przedpłaty na szkolenia		
- koszty usług informatycznych		
- koszty ubezpieczeń	105	39
- roczna opłata za wieczyste użytkowanie gruntów		
- opłat wynikające z prowizji	598	679
- składki z tytułu przynależności do organizacji		
- usługi UDT		
- koszty opłat - abonament RTV i internet		
- roczne opłaty z tytułu licencji	31	
- opłaty dotyczące GPW i KDPW		
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	256	37
Należności brutto	169 688	150 503
Odpis aktualizujący należności	(5 175)	(4 692)
Należności ogółem (netto)	164 513	145 811

Należności z tytułu dostaw i usług mają zazwyczaj 90-dniowy termin płatności.

Należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 360 dni od dnia powstania należności nie podlegają dyskontowaniu.

Opis ryzyk związanych z należnościami z tytułu dostaw i usług i pozostałymi należnościami oraz polityka Spółki dotycząca zarządzania tymi ryzykami została przedstawiona w punkcie 39 informacji dodatkowej.

35. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w bilansie składało się z następujących :

	31.12.2016	31.12.2015
Środki pieniężne w banku i w kasie	28 363	1 516
Lokaty krótkoterminowe		
Płatne lub wymagalne w ciągu 3 miesięcy od dnia ich otrzymania, wystawienia, nabycia, założenia – transakcje REPO, czeki, weksle obce i inne aktywa pieniężne		
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	28 363	1 516

	31.12.2016	31.12.2015
środki w PLN	26 669	1 407
środki w EUR	1 640	82
środki w USD	33	16
środki w innych walutach	21	11
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	28 363	1 516

Wolne środki pieniężne zgromadzone są na rachunkach bankowych i inwestowane są w formie lokat terminowych oraz overnight. Spółka uzyskuje głównie oprocentowanie zmienne od zgromadzonych środków pieniężnych.

Środki pieniężne w banku i w kasie są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 28.363 tysięcy złotych (31 grudnia 2015: 1.516 tysięcy złotych).

36. Kapitał zakładowy i pozostałe kapitały

Kapitał zakładowy

W ciągu roku obrotowego nastąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

	Kapitał zakładowy zarejestrowany	Kapitał zakładowy z przeszacowania do warunków hiperinflacji na dzień przejścia Spółki Kapitałowej na MSSF	Razem
Stan na 31 grudnia 2015	54 180	0	54 180
Stan na 31 grudnia 2016	54 180	0	54 180

KAPITAŁ ZAKŁADOWY									
Seria	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji	Wartość serii/emisji wg wartości	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe			700 000	1	700	aport	27.06.1997	27.06.1997
B	zwykłe			400 000	1	400	gotówka	21.08.1998	21.08.1998
C	zwykłe			800 000	1	800	gotówka	17.06.1999	17.06.1999
D	zwykłe			600 000	1	600	gotówka	25.01.2000	25.01.2000
E	zwykłe			900 000	1	900	gotówka	21.12.2000	21.12.2000
F	zwykłe			320 000	1	320	gotówka	18.10.2001	18.10.2001
G	zwykłe			600 000	1	600	gotówka	07.08.2002	07.08.2002
H	zwykłe			360 000	1	360	gotówka	13.03.2003	13.03.2003
I	zwykłe			4 000 000	1	4 000	gotówka	11.01.2006	11.01.2006
J	zwykłe			6 000 000	1	6 000	gotówka	22.12.2006	22.12.2006
K	zwykłe			7 500 000	1	7 500	gotówka	08.01.2008	08.01.2009
N	zwykłe			4 000 000	1	4 000	gotówka	28.03.2013	28.03.2013
O	zwykłe			15 000 000	1	15 000	gotówka	31.01.2015	31.01.2015
P	zwykłe			4 100 000	1	4 100	gotówka	12.11.2015	12.11.2015
Q	zwykłe			8 900 000	1	8 900	gotówka	13.11.2015	13.11.2015
Razem				54 180 000		54 180			

Struktura kapitału zakładowego:

Nazwa podmiotu	Ilość akcji (szt.)	% udział w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział w ogólnej liczbie głosów
POL – MOT HOLDING S.A. z siedzibą w Warszawie i spółki zależne	24 629 000	45,46%	24 629 000	45,46%
Pozostali	29 551 000	54,54%	29 551 000	54,54%
Razem:	54 180 000	100,00%	54 180 000	100,00%

Źródło: Zarząd Emitenta

Emisja akcji serii P i Q

W dniu 7 października 2015 r. na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu URSUS S.A. zostały podjęte:

- Uchwała w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w drodze emisji akcji zwykłych na okaziciela serii P i pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy w całości prawa poboru akcji serii P;
- Uchwała w sprawie emisji Warrantów Subskrypcyjnych Serii 2. z prawem do objęcia Akcji Spółki Serii Q i pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy w całości prawa poboru Warrantów Subskrypcyjnych Serii 2;
- Uchwała w sprawie w sprawie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w celu przyznania Akcji Serii Q posiadaczom wyemitowanych przez Spółkę Warrantów Subskrypcyjnych serii 2, uprawniających do objęcia akcji Spółki serii Q;
- Uchwała w sprawie zmiany Statutu Spółki w zakresie upoważnienia Zarządu Spółki do podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w granicach kapitału docelowego.

Uchwalone na podstawie uchwały nr 6/2015 podwyższenie kapitału zakładowego Spółki z kwoty 41.180.000 (czterdzieści jeden milionów sto osiemdziesiąt tysięcy) złotych do kwoty 45.280.000 (czterdzieści pięć milionów dwieście osiemdziesiąt tysięcy) złotych, tj. o kwotę 4.100.000 (cztery miliony sto tysięcy) złotych w drodze emisji 4.100.000 (cztery miliony stu tysięcy) akcji zwykłych na okaziciela serii P o wartości nominalnej 1 (jeden) złoty każda akcja zostało zarejestrowane przez Sąd w dniu 12 listopada 2015 r.

Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego Spółki uchwalone na podstawie uchwały nr 9/2015 z kwoty 45.280.000 (czterdzieści pięć milionów dwieście osiemdziesiąt tysięcy) złotych do kwoty 54.180.000 (pięćdziesiąt cztery miliony sto osiemdziesiąt tysięcy) złotych, tj. o kwotę 8.900.000 (osiem milionów dziewięćset tysięcy) złotych, w drodze emisji 8.900.000 (osiem milionów dziewięćset tysięcy) akcji zwykłych na okaziciela serii Q o wartości nominalnej 1 (jeden) złoty każda akcja zostało zarejestrowane przez Sąd w dniu 13 listopada 2015 r.

Spółka URSUS S.A. w Lublinie jest spółką zależną od spółki POL-MOT Holding S.A. w Warszawie. Na dzień publikacji niniejszego raportu spółka POL-MOT HOLDING S.A. wraz z podmiotem zależnym REO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Inwestycje S.K.A. posiada 24.629.000 akcji, co stanowi 45,46% ogółu akcji URSUS S.A. i uprawnia do 24.629.000 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowi 45,46% ogółu głosów.

Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 złoty i zostały w pełni opłacone.

Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

Zyski zatrzymane i ograniczenia związane z kapitałem

Zyski zatrzymane	31.12.2016	31.12.2015
Wyniki zatrzymane z lat poprzednich (kapitał zapasowy)	20 371	20 371
Wyniki zatrzymane z lat poprzednich (kapitał rezerwowy)	2 681	(2 498)
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	5 003	9 398
Przeszacowanie hiperinflacyjne kapitału wniesionego podczas komercjalizacji		
Łączna wartość korekt kapitału wynikająca ze zmiany zasad rachunkowości na MSR/MSSF		
Razem zyski zatrzymane	28 055	27 271

Gospodarka Polska zgodnie z zapisami MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” była uważana za gospodarkę hiperinflacyjną do końca 1996 roku. Ze względu na to, że URSUS S.A. (dawniej POL-MOT Warfama) powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w dniu 1 stycznia 1997 roku, nie ma obowiązku przeszacowania kapitału zakładowego zgodnie z zapisami tego standardu.

37. Rezerwy

Zmiany stanu rezerw

	Świadczenia po okresie zatrudnienia (pkt 35 inf. dod.)	Rezerwa urlopowa	Rezerwa na sprawy sporne, kary, grzywny i odszkodowania	Inne rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	717	2 498	-	424	3 639
Nabycie jednostki zależnej					-
Utworzone w ciągu roku obrotowego					-
Wykorzystane	(42)	(217)		(17)	(276)
Rozwiązane					-
Korekta stopy dyskontowej					-
Na dzień 31 grudnia 2016 roku	675	2 281	-	407	3 363

Struktura czasowa rezerw	31.12.2016	31.12.2015
część długoterminowa	501	617
część krótkoterminowa	2 862	3 022
Razem rezerwy	3 363	3 639

Inne rezerwy

Inne rezerwy dotyczą rezerw prace audytorskie i naprawy gwarancyjne.

Spółka dokonała zmiany polityki rachunkowości w zakresie liczenia rezerw pracowniczych. Zmieniony został model liczenia rezerwy. W wyniku zmiany rezerwa na urlopy pracowników została obliczona jako iloraz średniego wynagrodzenia oraz liczby (w dniach) nie wykorzystanych urlopów na dzień bilansowy wszystkich pracowników tj. Zarządu, pracowników administracyjnych, oraz pracowników produkcyjnych. Rezerwa została skalkulowana przez aktuariusza.

38. Świadczenia pracownicze

Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Spółka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	31.12.2016	31.12.2015
Na dzień 1 stycznia	716	621
Utworzenie rezerwy		253
Koszty wypłaconych świadczeń		
Rozwiązanie rezerwy	42	158
Zmiana składu grupy kapitałowej		
Na dzień 31 grudnia	674	716

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy i zakładane w roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31.12.2016	31.12.2015
Stopa dyskontowa (%)	3,00	2,80
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)		
Wskaźnik rotacji pracowników	5% rocznie	5% rocznie
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	1,0	0,5

W związku z rozwiązaniem Układem Zbiorowym Pracy, od dnia 01.01.2014r. świadczenia pracownicze wypłacane są wyłącznie do wysokości regulowanych przepisami Kodeksu Pracy.

39. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Długoterminowe kredyty i pożyczki	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	5 263	3 158
Kredyty w rachunku bieżącym		3 910
Kredyty bankowe	2 987	743
Pożyczki otrzymane	7 582	12 839
Inne		
Razem kredyty i pożyczki długoterminowe	15 832	20 650

Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	1 837	1 559
Kredyty w rachunku bieżącym	38 062	36 734
Kredyty bankowe	50 251	85 787
Pożyczki otrzymane	6 057	6 773
Inne		
Razem kredyty i pożyczki krótkoterminowe	96 207	130 853

Na dzień bilansowy Spółka posiadała następujące kredyty, pożyczki oraz otwarte linie kredytowe:

Podmiot finansujący	Waluta	Wielkość kredytu	Wartość kredytu na dzień		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Opis kredytu	
			w walucie	w tys. PLN					
Bank Millennium SA	PLN	10 000 000 PLN	102 PLN	102 PLN	WIBOR 1 M+ marża banku	2017-12-31	1. Hipoteka kaucyjna łączna do kwoty 57.137.000 PLN - KW OL10/00041258/5, OL10/00095687/4 i OL10/00097764/2 wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia owej nieruchomości, na których ustanowiono hipotekę, 2. Cesja wierzytelności z kontraktu	obrotowy wr.b.	
	PLN	10 000 000 PLN	3 910 PLN	3 910 PLN	WIBOR 1 M+ marża banku	2017-12-31		rewolwingowy	
	PLN	12 000 000 PLN	4 022 PLN	4 022 PLN	WIBOR 1 M+ marża banku	2017-12-15		rewolwingowy (VAT)	
	PLN	5 000 000 PLN	1 926 PLN	1 926 PLN	WIBOR 1 M+ marża banku	2017-12-15			
mBANK SA	PLN	11 000 000 PLN	0 PLN	0 PLN	PLN WIBOR ON+ marża banku	2017-11-17	1. Hipoteka łączna umowna do kwoty 25,5 mln PLN na nieruchomościach będących w użytkowaniu wieczystym Emitenta położonych w Lublinie i oraz posiadanych na nich budynkach będących własnością Spółki KW LU11/00180343/9, 2. Oświadczenie Emitenta o dobrowolnym poddaniu się egzekucji, 3. Cesja praw z umowy ubezpieczenia owej nieruchomości, na których ustanowiono hipotekę 4. Weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową,	obrotowy wr.b. (wielowalutowy)	
	EUR		1 684 EUR	7 451 PLN	EUR: LIBOR ON+ marża banku				
	PLN	3 000 000 PLN	3 000 PLN	3 000 PLN	PLN: WIBOR 1 M+ marża banku				
	EUR	600 000 EUR	600 EUR	2 654 PLN	EUR: EURIBOR 1M+ marża banku				obrotowy
mBANK SA	EUR	4 000 000 EUR	2 008 EUR	8 882 PLN	EUR: EURIBOR 1M+ marża banku	2017-11-17	1. Hipoteka łączna umowna do kwoty 3,9 mln EUR KW Nr PO1N/00014427/2, PO1N/00017663/9, PO1N/00018940/2, PO1N/00018941/9, PO1N/00020140/1, PO1N/00020142/5. 2. zastaw rejestrowy na zapasach na podstawie umowy zastawniczej nr 05/007/12 z dn.20.04.2012- 4.031.200 PLN 3. Weksel in blanco. 4. Cesja na rzecz Banku wierzytelności należnych z tytułu umowy z Getin i Noble Bank S.A. o świadczeniu usług faktoringowych nr DFA/0001/U/2014 w kwocie 17.900.00 PLN na podstawie umowy o cesję z dnia 29.04.2014 z późn zm	odnawialny	
mBank SA	PLN	3 304 027 PLN	743 PLN	743 PLN	WIBOR 1 M+ marża banku	2017-09-30	1. hipoteka umowna na nieruchomości w Lublinie KW nr LU11/00180343/9 w kwocie 4.960.000 PLN 2. cesja praw z umowy ubezpieczeniowej nieruchomości, na których ustanowiono hipotekę	inwestycyjny	
mBank SA	PLN	3 650 000 PLN	2 987 PLN	2 987 PLN	WIBOR 1 M+ marża banku	2021-04-23	1. Hipoteka umowna łączna na nieruchomości w Lublinie KW nr LU11/00180343/9 oraz w Opalenicy KW Nr PO1N/00014427/2, PO1N/00017663/9, PO1N/00018940/2, PO1N/00018941/9, PO1N/00020140/1, PO1N/00020142/5 do kwoty 2.250.000 EUR	inwestycyjny	
mBANK SA	PLN	-	26 PLN	26 PLN		-	Karty płatnicze	karty płatnicze	
Bank Millennium SA	PLN	-	38 PLN	38 PLN		-	Karty płatnicze	karty płatnicze	
Bank Polska Kasa Opieki SA	EUR	1 500 000 EUR	861 EUR	3 807 PLN	EURIBOR 1M+ marża banku	2017-06-30	1. Zastaw rejestrowy na zapasach importowanych silników, 2. Poręczenie POL-MOT Holding SA, 3. Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, 4. Pełnomocnictwo do rachunków	nieodnawialny	
Bank Polska Kasa Opieki SA	PLN	65 000 000 PLN	14 737 PLN	14 737 PLN	WIBOR 1M+ marża banku	2017-04-30	1. Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami prowadzonymi przez Bank, 2. weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową.	nieodnawialny	
	EUR		2 369 EUR	10 480 PLN					
	USD		0 USD	0 PLN					

Credit Agricole Bank Polska SA	EUR	1.165.948 EUR	0 EUR	0 PLN		2017-11-22	1. Hipoteka na nieruchomości Spółki; 2. Cesja prawz polisy ubezpieczeniowej nieruchomości.	nieodnawialny
Bank PKO BP SA	PLN	25.000.000 PLN	9.897 PLN	9.897 PLN	WBCOR/ EURIBOR 1M+ marża banku	2019-05-29	1. Zastaw rejestrowy na zapasach Spółki, których wartość wynosi minimum 20.000.000,00 zł, wraz z cesją z umow ich ubezpieczenia; 2. Hipoteka umowna do kwoty 37.500.000 zł (KW nr LUJ11/00180343/9); 3. Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; 4. Poręczenie udzielone przez POL-MDT Holding SA; 5. zastawu rejestrowego na zapasach nabytych przy wykorzystaniu akredytyw otwartych w PKO BP SA	obrotowy wr.b.
	EUR		1.044 EUR	4.618 PLN				odnawialny
	PLN		3.847 PLN	3.847 PLN				odnawialny
	EUR		11 EUR	48 PLN				odnawialny
	PLN		38 PLN	38 PLN				obrotowy odnawialny
	EUR		503 EUR	2.226 PLN				obrotowy odnawialny
	USD		324 USD	1.354 PLN				obrotowy odnawialny

86.793 PLN

Linia na akredytywy

Podmiot finansujący	Cel	Waluta kredytu	Wielkość kredytu/limitu w tys. PLN	Data spłaty	Zabezpieczenia
Bank Milenium SA	Linia na akredytywy dokumentowe wraz z kredytem rewolwingowym	PLN	12.000 (łącznie z rewolwingiem)	2017-12-15	Weksel in blanco z deklaracją zabezpieczony hipoteką łączną do kwoty 57.137.000 PLN na OL10/00041258/5, OL10/00095687/4 i OL10/00097764/2 - cesja wierzytelności z kontraktu

Pożyczki

Podmiot finansujący	Waluta	Wielkość kredytu/limitu	Stan na dzień	Data spłaty	Warunki	Zabezpieczenia	Cel
			31.12.2016 wtys. PLN				
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	PLN	20 000 000 PLN	8 980 PLN	2018-10-31	WIBOR 1 M + marża banku	Hipoteka na nieruchomości położonej w Biedaszkach Małych w gminie Kętrzyn, objętej księgą wieczystą Nr OL1K/00012743/6, zastawy rejestrowe na zapasach Emritenta zlokalizowanych w siedzibie Spółki w Lublinie oraz oddziałach Spółki w Opalenicy, Dobrym Mieście i Biedaszkach Małych, zastaw rejestrowy na prawie z rejestracji znaków towarowych URSUS tj. numer prawa ochronnego 260749, 241814, 241813, 241812, 54394, 56476, 47098, przelew praw z umów ubezpieczenia majątku objętego zastawami rejestrowymi oraz hipoteką na rzecz ARP S.A., poręczenie spółki POL-MOT Holding S.A. z siedzibą w Warszawie wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji, weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji.	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	2 269 350 PLN	1 344 PLN	2020-07-30	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	1 878 302 PLN	1 162 PLN	2020-08-11	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka
SG Equipment Leasing Polska sp. z o.o.	PLN	1 440 750 PLN	579 PLN	2020-04-05	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. blokada środków na rachunku	pożyczka
SG Equipment Leasing Polska sp. z o.o.	PLN	510 647 PLN	206 PLN	2020-04-05	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. blokada środków na rachunku	pożyczka
SG Equipment Leasing Polska sp. z o.o.	PLN	100 598 PLN	40 PLN	2020-04-05	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. blokada środków na rachunku	pożyczka
IL1 Leasing sp. z o.o.	PLN	115 362 PLN	73 PLN	2020-07-15	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
IL1 Leasing sp. z o.o.	PLN	339 480 PLN	226 PLN	2020-09-15	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
IL1 Leasing sp. z o.o.	PLN	37 392 PLN	23 PLN	2020-07-15	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
IL1 Leasing sp. z o.o.	PLN	47 847 PLN	30 PLN	2020-07-15	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
IL1 Leasing sp. z o.o.	PLN	101 967 PLN	64 PLN	2020-07-15	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
EFL Finance S.A.	PLN	135 977 PLN	110 PLN	2020-11-30	WIBOR 1 M + marża banku	1. zastaw rejestrowy, 2. cesja z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	276 750 PLN	179 PLN	2020-11-30	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	287 818 PLN	197 PLN	2020-12-31	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	608 850 PLN	426 PLN	2020-12-31	WIBOR 1 M + marża banku	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka

13 639 PLN

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca przypadki naruszenia postanowień umów kredytowych.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 1 roku	2 228	1 762
W okresie od 1 do 5 lat	5 614	3 454
Powyżej 5 lat		
Razem zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - minimalne opłaty leasingowe ogółem	7 842	5 216
Koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	742	499
Wycena leasingów w walutach	(2)	11
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 1 roku	1 920	1 559
W okresie od 1 do 5 lat	5 180	3 158
Powyżej 5 lat		
Razem wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	7 100	4 717

Informacje na temat umów leasingu operacyjnego zostały szczegółowo opisane w pkt.14 Sprawozdania z działalności Zarządu Spółki URSUS S.A.

40. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	31.12.2016	31.12.2015
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	14 361	7 500
inne zobowiązania finansowe		
inne zobowiązania niefinansowe		
rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów	14 361	7 500
Razem pozostałe zobowiązania długoterminowe	14 361	7 500
	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	9 124	3 688
zobowiązania z tytułu dostaw i usług	9 124	2 073
inne zobowiązania finansowe	-	-
inne zobowiązania niefinansowe	-	1 615
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek pozostałych	153 436	69 307
zobowiązania z tytułu dostaw i usług	144 482	57 053
zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 943	3 416
zobowiązania z tytułu dywidend		
inne zobowiązania finansowe		
zobowiązania budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	4 834	6 870
zaliczki otrzymane		
fundusze specjalne (pkt 20 inf dodatkowej)		
inne zobowiązania niefinansowe	1 677	1 468
rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów	500	500
rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów		
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	162 560	72 995
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	176 921	80 495

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14-45-dniowych.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1-2 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płaconą właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

41. Dotacje rządowe

Dotacje otrzymane do aktywów						
	Stan dotacji rządowych na 01.01.2016	Zwiększenia w okresie 01.01.16-31.12.2016	Odpisanie dotacji w pozostałe przychody operacyjne w w okresie 01.01.2016-31.12.2016	Zwroty dotacji w okresie 01.01.2016-31.12.2016	Inne zmniejszenia dotacji w okresie 01.01.2016-31.12.2016	Stan dotacji rządowych na 31.12.2016
Cel dotacji						
dotacja do AT PHARE	-					-
dotacja PORPW	7 017	677	(714)			6 980
dotacja POIG	264					264
POIR	-	800		(469)		331
	-					-
	-					-
	-					-
Razem	7 281	1 477	(714)	(469)	-	7 575

W badanym okresie z tyt. rozliczenia otrzymanych dotacji spółka ujęła w wyniku przychód w wysokości 714 tys. zł.

Dotacje zostały szczegółowo opisane w pkt 19 Sprawozdania z działalności Zarządu Spółki URSUS S.A.

42. Zobowiązania i należności warunkowe

Inne zobowiązania warunkowe	31.12.2016	31.12.2015
Poręczenie spłaty kredytu	8 520	
Poręczenie spłaty leasingu dla URSUS BUS	6 000	
Poręczenie spłaty leasingu dla Bioenergii		877
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych PLN	2 967	1 624
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych USD wg kursus z dnia 31.12.2016	14 917	11 965
Poręczenia kredytu bankowego udzielonego stronom trzecim		
Poręczenie spłaty gwarancji bankowych		
Zobowiązanie umowne z tytułu umowy licencyjnej		
Zobowiązania z tytułu pozwów sądowych		
Zobowiązania dotyczące nierozstrzygniętych sporów w władzami podatkowymi		
Pozostałe zobowiązania warunkowe		
Razem zobowiązania warunkowe	32 404	14 466

Spółka udzieliła poręczenia spłaty kredytów dla Invest-Mot Sp. z o.o. w kwocie 1,2 mln; dla Bioenergii Invest w kwocie 1,8 mln w Banku Credit Agricole (kredyt został spłacony przez Bioenergię Invest w dniu 04 stycznia 2017 r.); dla URSUS BUS S.A. poręczyła spłatę kredytu w Bank Millennium S.A. w kwocie 1.92 mln, przystąpiła do długu w kwocie 3,6 mln w BOŚ S.A. oraz poręczyła spłatę dwóch umów leasingowych w kwocie 6 mln w BOŚ Ekosystem Sp. z o.o

Informacje na temat umów zobowiązań warunkowych zostały szczegółowo opisane w pkt.15 Sprawozdania z działalności Zarządu Spółki URSUS S.A.

Należności warunkowe

Nie występują.

Zobowiązania inwestycyjne

Spółka planuje ponieść w 2017 roku nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie ok. 21.517 tys. zł. Kwota ta przeznaczona będzie na zakup nowych maszyn i urządzeń, oprzyrządowania i modernizację budynków. Ponadto zaplanowano nakłady na badania i rozwój w kwocie ok. 11.870 oraz informatyzację spółki w kwocie ok. 522 tys. zł.

Sprawy sądowe

Spółka nie rozpoczęła, jak również nie prowadzi przed Sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego ani organami administracji publicznej postępowań dotyczących zobowiązań lub wierzytelności Spółki lub jednostki od niego zależnej, których łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki. Spółka nie prowadzi również postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 % kapitałów własnych Spółki.

Gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka udzieliła gwarancji:

Podmiot finansujący	Cel	Waluta	Wielkość kredytu/limitu w tys.	Data spłaty	
mBank S.A.	Gwarancja	USD	3 067	2017-01-15	Ethiopian Sugar Corporation
mBank S.A.	Gwarancja	USD	502	2017-03-07	Ethiopian Sugar Corporation

W roku 2016 Spółka udzieliła „Gwarancji należytego wykonania kontraktu i właściwego usunięcia wad i/lub usterek” wystawionych przez KUKA S.A. Gwarancje te dotyczą umów na dostawę autobusów miejskich z MZA sp. z o.o. w Warszawie oraz MZK w Toruniu sp. z o.o., które zostały zawarte przez URSUS S.A. w imieniu Konsorcjum URSUS BUS, w skład którego wchodzi URSUS S.A., AMZ KUTNO S.A. oraz URSUS BUS S.A., w wyniku wyboru oferty Konsorcjum w przetargach.

Podmiot finansujący	Cel	Waluta kredytu	Wielkość limitu w tys. PLN	Data spłaty	Zabezpieczenia
KUKA S.A.	MZK w Toruniu Sp. z o.o.	PLN	469	2017-01-29	Weksle własne in blanco z deklaracjami wekslowymi
KUKA S.A.	MZA Sp. z o.o. w Warszawie	PLN	2 498	2017-08-20	Weksle własne in blanco z deklaracjami wekslowymi

Udzielone gwarancje zostały szczegółowo opisane w pkt.15 Sprawozdania Zarządu z Działalności Spółki.

Rozliczenia podatkowe i związane z innymi regulacjami

Regulacje prawne dotyczące podatków, w tym m.in. podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych oraz prawa pracy, ubezpieczeń społecznych i innych obszarów podlegającym regulacjom (np. sprawy celne i dewizowe) podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brakuje im odniesienia do utrwalonych w przeszłości regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności i niespójności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów i powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary podlegające regulacjom mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z odsetkami.

W Polsce organy skarbowe posiadają prawo kontroli deklaracji podatkowych przez okres pięciu lat od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku, jednak spółki mogą w tym okresie dokonywać kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego. Spółka ocenia, że wykazane przez nią zobowiązania podatkowe są prawidłowe dla wszystkich lat podatkowych, które mogą być poddane kontroli przez organy skarbowe. Zdaniem Spółki na dzień 31 grudnia 2016 r. utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe. Osąd ten opiera się na ocenie wielu czynników związanych z zarządzaniem przez Spółkę ryzykiem podatkowym, w tym na ocenie interpretacji prawa podatkowego oraz doświadczeń z lat poprzednich. Niemniej fakty i okoliczności, które mogą zaistnieć w przyszłości, mogą wpłynąć na ocenę prawidłowości istniejących lub przeszłych zobowiązań podatkowych.

43. Informacje o podmiotach powiązanych

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za dany rok obrotowy

01.01.2016 - 31.12.2016			
Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	przychody ze sprzedaży produktów i usług	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych i pozostałe
- jednostkom stowarzyszonym			
- jednostkom zależnymi nie podlegającym konsolidacji			
- członkom kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej			
- pozostałym podmiotom powiązanym	74 448	7 476	
Razem przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	74 448	7 476	-

01.01.2016 - 31.12.2016			
Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	zakupu usług	zakupu towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych
- od jednostek stowarzyszonych			
- od jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji			
- od członków kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej			
- od pozostałych podmiotów	13 909	8 897	
Razem zakupy pochodzące od jednostek powiązanych	13 909	8 897	-

Należności od podmiotów powiązanych	31.12.2016	31.12.2015
- od jednostek stowarzyszonych		
- od jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji		
- od członków kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej		
- od pozostałych podmiotów powiązanych	77 951	13 400
Razem należności od podmiotów powiązanych	77 951	13 400

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	31.12.2016	31.12.2015
- wobec jednostek stowarzyszonych		
- wobec jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji		
- wobec członków kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej		
- wobec pozostałych podmiotów powiązanych	9 124	3 688
Razem zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	9 124	3 688

44. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	5 812	5 778
Nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne		0
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	115	100
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych		0
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadry kierowniczej	5 927	5 878

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki przedstawiało się następująco:

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Zarząd	2 502	3 263
Rada Nadzorcza	209	201
Zarząd – jednostki zależne lub stowarzyszone	52	0
Rada Nadzorcza – jednostki zależne lub stowarzyszone		0
Razem	2 763	3 464

45. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu i środki pieniężne. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej.

Ryzyko stopy procentowej

Spółka posiada zobowiązania z tytułu kredytów dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym występuje ryzyko wzrostu tych stóp w stosunku do momentu zawarcia umowy. Informacje o aktywach i zobowiązaniach narażonych na ryzyko stopy procentowej zostały przedstawione w informacji dodatkowej.

Z uwagi na to, że Spółka posiadała, w okresie sprawozdawczym zarówno aktywa jak i zobowiązania oprocentowane według stopy zmiennej (co równoważyło ryzyko) oraz na nieznaczne wahania stóp procentowych w minionych okresach, jak również na brak przewidywań gwałtownych zmian stóp procentowych w kolejnych okresach sprawozdawczych Spółka nie stosowała zabezpieczeń stóp procentowych, uznając że ryzyko stopy procentowej nie jest znaczące.

Niezależnie od obecnej sytuacji Spółka monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz prognozy stóp procentowych i nie wyklucza podjęcia działań zabezpieczających w przyszłości.

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

URSUS

01.01.2016 - 31.12.2016

Oprocentowanie stałe	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Obligacje pożyczkowe							-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	1 837	1 826	1 535	1 441	461	0	7 100
Obligacje __%-owe							-
Kredyt bankowy na kwotę _____ złotych							-
Umarzalne akcje uprzywilejowane zamienne na akcje zwykłe							-
Razem	1 837	1 826	1 535	1 441	461	0	7 100
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	28 363						28 363
Kredyty w rachunku bieżącym	38 062						38 062
Pożyczki na kwotę 13 639 tys. zł	6 057	5 426	1 311	844			13 639
Kredyt bankowy na kwotę 3 807 tys.zł.	3 807						3 807
Kredyt bankowy na kwotę 2 987 tys.zł.		2 987					2 987
Kredyt bankowy na kwotę 4 022 tys.zł.	4 022						4 022
Kredyt bankowy na kwotę 1 926 tys.zł.	1 926						1 926
Kredyt bankowy na kwotę 25 217 tys.zł.	25 217						25 217
Kredyt bankowy na kwotę 8 882 tys.zł.	8 882						8 882
Kredyt bankowy na kwotę 5 654 tys.zł.	5 654						5 654
Kredyt bankowy na kwotę 743 tys.zł.	743						743
Udział w kredycie zaciągniętym przez wspólne przedsięwzięcie							-
Zabezpieczony kredyt bankowy							-
Pożyczka zabezpieczona oprocentowana wg stopy __% (_____ USD)*							-
Kontrakt <i>swap</i> na zamianę stóp procentowych*							-
Razem	122 733	8 413	1 311	844	-	-	133 302

01.01.2015 - 31.12.2015

Oprocentowanie stałe	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Obligacje pożyczkowe							-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	1 559	1 046	895	734	484		4 717
Obligacje __%-owe							-
Kredyt bankowy na kwotę _____ złotych							-
Umarzalne akcje uprzywilejowane zamienne na akcje zwykłe							-
Razem	1 559	1 046	895	734	484	-	4 717
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	1 516						1 516
Kredyty w rachunku bieżącym	36 734	3 910					40 644
Pożyczki na kwotę 19.611 tys. zł	6 773	5 899	5 221	1 095	623		19 611
Kredyt bankowy na kwotę 1.735 tys.zł.	992	743					1 735
Kredyt bankowy na kwotę 5.557 tys.zł.	5 557						5 557
Kredyt bankowy na kwotę 6.892 tys.zł.	6 892						6 892
Kredyt bankowy na kwotę 26.698 tys.zł.	26 698						26 698
Kredyt bankowy na kwotę 6.087 tys.zł.	6 087						6 087
Kredyt bankowy na kwotę 4.848 tys.zł.	4 848						4 848
Kredyt bankowy na kwotę 3.409 tys.zł.	3 409						3 409
Kredyt bankowy na kwotę 31.304 tys.zł.	31 304						31 304
Udział w kredycie zaciągniętym przez wspólne przedsięwzięcie							-
Zabezpieczony kredyt bankowy							-
Pożyczka zabezpieczona oprocentowana wg stopy __% (_____ USD)*							-
Kontrakt <i>swap</i> na zamianę stóp procentowych*							-
Razem	130 810	10 552	5 221	1 095	623	-	148 301

Ryzyko walutowe

Spółka jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych z uwagi na znaczącą sprzedaż produktów w walucie obcej oraz ponoszenie większości kosztów wytworzenia w walucie krajowej. Ryzyko walutowe wiąże się głównie ze zmianami poziomu kursu USD oraz EUR.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 r., należności w walucie wynosiły 37.526 tys.zł., co stanowiło 28,48% ogółu należności z tytułu dostaw i usług. W okresie porównawczym 31 grudnia 2015 r. wartości te wynosiły odpowiednio 93.441 tys. zł. i 76,18%. Na saldo należności w walucie na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 r. składały się:

należności w USD w kwocie (po przeliczeniu na zł) 24.691 tys. zł
 należności w EUR w kwocie (po przeliczeniu na zł) 11.904 tys. zł
 pozostałe należności walutowe (po przeliczeniu na zł) 931 tys. zł

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 r. zobowiązania w walucie wynosiły 92.854 tys. zł., co stanowiło 60,45% ogółu zobowiązań z tytułu dostaw i usług. W okresie porównawczym 31 grudnia 2015 r. wartości te wynosiły odpowiednio 9.143 tys. zł. i 15,46%. Na saldo zobowiązań w walucie na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 r. składały się:

zobowiązania w USD w kwocie (po przeliczeniu na zł) 82.307 tys. zł
 zobowiązania w EUR w kwocie (po przeliczeniu na zł) 10.529 tys. zł
 pozostałe zobowiązania walutowe (po przeliczeniu na zł) 18 tys. zł

Inne ryzyko cenowe

Spółka nie jest narażona na istotne inne ryzyko cenowe związane z instrumentami finansowymi natomiast występuje ryzyko cenowe zarówno cen produktów Spółki jak i surowców. Produkty Spółki oraz surowce nie są oferowane powszechnie na giełdach towarowych, co uniemożliwia wdrożenie strategii zabezpieczających.

Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Spółka oszacowała następująco:
 1,0% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN (wzrost lub spadek stopy procentowej),
 0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
 0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
 0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej SEK (wzrost lub spadek stopy procentowej),
 0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej GBP (wzrost lub spadek stopy procentowej),
 30% zmiana kursu walutowego PLN/USD (wzrost lub spadek stopy procentowej)
 30% zmiana kursu walutowego PLN/EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej)
 30% zmiana kursu walutowego PLN/SEK (wzrost lub spadek stopy procentowej)

Wpływ potencjalnie możliwych zmian na wynik finansowy i kapitał Spółki przedstawia poniższa tabela:

	Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w tys. PLN	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe		RAZEM: (+/-)
			+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN	+ 30%	- 30%	+ 8%	- 8%	
			+ 75 pb w EUR	- 75 pb w EUR					
			+75 pb w SEK	- 75 pb w SEK					
			+ 75 pb w GBP	- 75 pb w GBP					
			+ 75 pb w USD	- 75 pb w USD					
A.	Aktywa finansowe								
1.	Srodki pieniężne na rachunkach oprocentowanych (waluta)	28 363	279	-279	508	-508	0	0	788
2.	Należności z odbiorcami (waluta)	132 275	1 228	-1 228	11 408	-11 408	0	0	12 636
3.	Udziały w jednostce zależnej	0	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
B.	Zobowiązania finansowe								
4.	Instrumenty pochodne - wyznaczone jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych (opcje walutowe)	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	153 606	1 304	-1 304	27 856	-27 856	0	0	29 160
6.	Kredyty bankowe i pożyczki	104 939	946	-946	12 456	-12 456	0	0	13 402
7.	zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (waluta)	7 100	70	-70	76	-76	0	0	147
C.	RAZEM:	426 282	3 827	-3 827	52 305	-52 305	0	0	56 132

1. **Środki pieniężne i ich ekwiwalenty** obejmują środki pieniężne oprocentowane na rachunkach bankowych wyrażone w USD, EUR, GBP, SEK, PLN o wartości:

USD = 4 tys. ; PLN = 16 tys. (PLN/USD na 31.12.2015= 3,9011)

EUR = 19 tys.; PLN = 82 tys. (PLN/EUR na 31.12.2015 = 4,2615)

GBP = 1,2 tys.; PLN = 7 tys. (PLN/GBP na 31.12.2015 = 5,7862)

SEK = 3,1 tys.; PLN = 1,4 tys. (PLN/SEK na 31.12.2015 = 0,4646)

PLN = 1 407 tys.

Razem 1 516 tys. PLN oprocentowane stopą zmienną.

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w USD: +/- [16 tys. PLN x 0,75%] = 0 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w EUR: +/- [82 tys. PLN x 0,75%] = 1 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w GBP: +/- [7 tys. PLN x 0,75%] = 0 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w SEK: +/- [1,4 tys. PLN x 0,75%] = 0 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 100pb rynkowych stóp procentowych w PLN: +/- [1 409 tys. PLN x 1%] = 14 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: +/- [4 tys. USD x 3,9011 x 30%] = 5 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [19 tys. EUR x 4,2615 x 30%]= 25 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany GBP do PLN: +/- [1,2 tys. GBP x 5,7862 x 30%]= 2 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany SEK do PLN: +/- [3,1 tys. SEK x 0,4646 x 30%]= 0 tys. PLN

2. Należności obejmują:

USD = 20.872 tys.; PLN= 81.423 tys. (PLN/USD na 31.12.2015 = 3,9011)

EUR = 2.663 tys.; PLN = 11.347 tys. (PLN/EUR na 31.12.2015 = 4,2615)

SEK = 1 439 tys.; PLN = 668 tys. (PLN/SEK na 31.12.2015 = 0,4646)

GBP = 0,57 tys.; PLN = 3,3 tys. (PLN/GBP na 31.12.2015 = 5,7862)

PLN = 29 211 tys.

Razem: 122 652 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: +/- [20.872 tys. USD x 3,9011 x 30%]= 24.427 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [2.663 tys. EUR x 4,2616 x 30%]= 3.404 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany SEK do PLN: +/- [1.439 tys. SEK x 0,4646x 30%]= 201 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany GBP do PLN: +/- [0,57 tys. GBP x 5,7862 x 30%]= 1 tys. PLN

3. Udziały w jednostce zależnej - wycena na poziomie ceny nabycia.

4. Instrumenty pochodne wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy to opcje walutowe, stosowane dla potrzeb zabezpieczeń prognozowanych przepływów pieniężnych w walucie EUR oraz USD.

5. Zobowiązania obejmują:

EUR = 2 129 tys.; PLN = 9 074 tys. (PLN/EUR na 31.12.2015 = 4,2615)

USD = 18 tys.; PLN = 69 tys. (PLN/USD na 31.12.2015 = 3,9011)

PLN = 49.981 tys.

Razem: 59.126 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [2.129 tys. EUR x 4,2615 x 30%]= 2.722 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: +/- [18 tys. USD x 3,9011 x 30%]= 21 tys. PLN

6. Kredyty i pożyczki obejmują:

Kredyt oprocentowany według zmiennej stopy procentowej wyrażony w PLN w wysokości 84.653 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 100 pb rynkowych stóp procentowych w PLN: +/- [84.653 tys. PLN x 1 %] = 847 tys. PLN

Kredyty oprocentowane według zmiennej stopy procentowej wyrażony w EUR w wysokości 14.190 tys. EUR

Wrażliwość na zmianę o +/- 75 pb rynkowych stóp procentowych w EUR: +/- [14.190 tys. EUR x 4,2615 x 0,75%] = 454 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [14.190 tys. EUR x 4,2615 x 30%] = 18.141 tys. PLN

Kredyty oprocentowane według zmiennej stopy procentowej wyrażony w USD w wysokości 426 tys. USD

Wrażliwość na zmianę o +/- 75 pb rynkowych stóp procentowych w USD: +/- [426 tys. USD x 3,9011 x 0,75%] = 12 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: +/- [426 tys. USD x 3,9011 x 30%] = 499 tys. PLN

Powyżej ustalone wartości ustalone zostały w ujęciu rocznym.

Analiza wrażliwości przeprowadzona przez Spółkę nie uwzględnia wpływu opodatkowania.

7. Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego (waluta) obejmują:

EUR = 220 tys.; PLN = 939 tys. (PLN/EUR na 31.12.2015 = 4,2615)

PLN = 3 777 tys.

Razem: 4.717 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [220 tys. EUR x 4,2615 x 30%]= 282 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w EUR: +/- [939 tys. PLN x 0,75%] = 7 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 100pb rynkowych stóp procentowych w PLN: +/- [3 778 tys. PLN x 1%] = 38tys. PLN

Ryzyko kredytowe

Spółka jest narażona na ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko, że wierzyciele nie wywiążą się ze swoich zobowiązań i tym samym spowodują poniesienie strat przez Spółkę. Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe wynosi 164.513 tys. zł na dzień bilansowy i zostało oszacowane jako wartość bilansowa należności.

01.01.2016 - 31.12.2016			Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości				
Struktura wiekowa należności finansowych	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	<30 dni	31-90 dni	91-180 dni	181-360 dni	>360 dni
Należności z tytuł dostaw i usług	131 776	114 366	4 518	2 434	1 385	5 335	3 738
Pozostałe należności	32 737	32 737					

01.01.2015 - 31.12.2015			Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości				
Struktura wiekowa należności finansowych	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	<30 dni	31-90 dni	91-180 dni	181-360 dni	>360 dni
Należności z tytuł dostaw i usług	122 652	109 321	5 085	2 729	1 026	943	3 548
Pozostałe należności	23 159	23 159					

Zdaniem Zarządu Spółki nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego gdyż Spółka posiada wielu odbiorców. Uwzględniając powyższe, w ocenie Zarządu Spółki, ryzyko kredytowe zostało ujęte w sprawozdaniu finansowym poprzez utworzenie odpisów aktualizujących.

Ryzyko kredytowe związane z depozytami bankowymi, instrumentami pochodnymi i innymi inwestycjami uznaje się za nieistotne ponieważ Spółka zawarła transakcje z instytucjami o ugruntowanej pozycji finansowej.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

Ryzyko związane z płynnością

Spółka jest narażona na ryzyko utraty płynności, rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia. W ocenie Zarządu Spółki, znaczna wartość środków pieniężnych na dzień bilansowy, dostępne linie kredytowe oraz dobra kondycja finansowa Spółki powodują, że ryzyko utraty płynności należy ocenić jako nieznaczne.

Analiza zobowiązań finansowych w przedziałach czasowych przedstawiona została poniżej. Przedstawione kwoty stanowią niedyskontowane przepływy pieniężne, które stanowią maksymalną ekspozycję Spółki na ryzyko.

Struktura wiekowa zobowiązań finansowych

01.01.2016 - 31.12.2016		Zobowiązania wymagalne w okresie				
Struktura wiekowa zobowiązań finansowych	Suma zobowiązań	do 30 dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 180 dni	od 180 do 360 dni	powyżej 361 (patrz nota poniżej)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	153 606	135 741	11 178	5 463	514	710
Kredyty i pożyczki	104 938	5 180	1 168	30 777	57 244	10 569
Pozostałe zobowiązania finansowe	7 100	175	282	441	939	5263
Razem	265 644	141 096	12 628	36 681	58 697	16 542

Zobowiązania wymagalne powyżej 361 dni	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	710					710
Kredyty i pożyczki	5 426	4 298	844	-		10 569
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 826	1 535	1 441	461		5 263
Razem	7 962	5 833	2 285	461	-	16 542

01.01.2015 - 31.12.2015		Zobowiązania wymagalne w okresie				
Struktura wiekowa zobowiązań finansowych	Suma zobowiązań	do 30 dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 180 dni	od 180 do 360 dni	powyżej 361 (patrz nota poniżej)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	59 126	37 010	18 644	2 245	573	654
Kredyty i pożyczki	146 785	5 317	37 737	34 943	51 296	17 492
Pozostałe zobowiązania finansowe	4 717	162	258	397	742	3158
Razem	210 628	42 489	56 639	37 585	52 611	21 304

Zobowiązania wymagalne powyżej 361 dni	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	654					654
Kredyty i pożyczki	10 552	5 221	1 095	623		17 492
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 046	895	734	484		3 158
Razem	12 252	6 116	1 829	1 107	-	21 304

Zabezpieczenia ustanowione przez spółkę - wartość godziwa

	31.12.2016	Warunki zabezpieczenia	31.12.2015	Warunki zabezpieczenia
- nieruchomości	104 858		97 232	
- aktywa finansowe				
- pozostałe	87 119		71 463	
Razem	191 977		168 695	

Wartość bilansowa zobowiązań wymagalnych a niezapłaconych

	31.12.2016	31.12.2015
- kredyty bankowe		2 282
- pożyczki		400
- pozostałe		
Razem wartość zobowiązań wymagalnych a niezapłaconych	-	2 682

Zarząd spółki URSUS S.A. monitorując ekspozycje na ryzyko walutowe spółki i szacując jego wpływ na wynik finansowy spółki w roku 2016 podjął decyzję o stosowaniu instrumentów zabezpieczających na ekspozycję walutową w USD i EUR w roku 2016. Transakcje zabezpieczające ekspozycję walutową zawierane są zgodnie z zasadami polityki Zarządzania Ryzykiem Finansowym w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ryzykiem Finansowym.

46. Zarządzanie kapitałem

Spółka zarządza kapitałem w celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, tak aby mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z praktyką rynkową Spółka monitoruje kapitał między innymi na podstawie wskaźnika kapitału własnego oraz wskaźnika kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania/EBITDA.

Wskaźnik kapitału własnego obliczany jest jako stosunek wartości netto aktywów rzeczowych (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej.

Wskaźnik kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania / EBITDA jest obliczany jako stosunek kredytów, pożyczek i innych źródeł finansowania do EBITDA. Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania oznaczają łączną kwotę zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu, natomiast EBITDA jest to zysk z działalności operacyjnej po dodaniu amortyzacji.

	31.12.2016	31.12.2015
Kapitał własny	139 577	138 793
Minus: wartości niematerialne	(14 365)	(15 206)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych	78 430	92 712
Suma bilansowa	439 617	379 486
Wskaźnik kapitału własnego	0,18	0,24
Zysk z działalności operacyjnej	3 506	17 632
Plus: amortyzacja	7 516	6 372
EBITDA	11 022	24 004
Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania	112 039	151 503
Wskaźnik: Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania/EBITDA	0,10	0,16

47. Instrumenty finansowe

Aktywa finansowe

	31.12.2016	31.12.2015
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	8 185	21 761
Przeznaczone do obrotu		
Sklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy		
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających		
Inwestycje utrzymywane do wymagalności		
Pożyczki i należności (w tym środki pieniężne i ich ekwiwalenty)	192 876	147 327
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		
	201 061	169 088
Wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Pozostałe aktywa finansowe	8 185	21 761
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	164 513	145 811
Pozostałe aktywa finansowe		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	28 363	1 516
	201 061	169 088

Zobowiązania finansowe

	31.12.2016	31.12.2015
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(112)	73
Przeznaczone do obrotu		
Sklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy		
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających		
Koszt zamortyzowany	288 572	231 425
Umowy gwarancji finansowych		
Pożyczki i należności sklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy:		
Pożyczki i należności sklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy		
Skumulowane zmiany wartości godziwej przypadające na zmiany ryzyka kredytowego		
Skumulowane zmiany wartości godziwej przypadające na zmiany ryzyka kredytowego, ujęte w okresie sprawozdawczym		
	<u>288 460</u>	<u>231 498</u>

Wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:

Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	10 569	17 492
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	176 421	79 995
Krótkoterminowe pożyczki kredyty bankowe	94 370	129 293
Pozostałe zobowiązania finansowe	7 100	4 717
	<u>288 460</u>	<u>231 498</u>

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

	31.12.2016	31.12.2015
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		
Kontrakty walutowe - niezabezpieczone	-	-
Kontrakty walutowe - zabezpieczone	-	-
Wbudowane instrumenty pochodne	-	-
Aktywa dostępne do sprzedaży	-	-
Akcje i udziały		
Dłużne papiery wartościowe	-	-

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej

	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(112)	73
Walutowe kontrakty terminowe - zabezpieczone	-	-
Kontrakty forward	-	-
Swapy	-	-
Walutowe kontrakty terminowe - niezabezpieczone	-	-
Wbudowane instrumenty pochodne		-

Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych.

Pochodne instrumenty finansowe

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Aktywa długoterminowe, z tego		
-instrumenty zabezpieczające		
-instrumenty handlowe		
Aktywa długoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-
Aktywa krótkoterminowe, z tego		
-instrumenty zabezpieczające		
-instrumenty handlowe		
Aktywa krótkoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-
Razem aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-
Zobowiązania długoterminowe, z tego		
-instrumenty zabezpieczające		
-instrumenty handlowe		
Zobowiązania długoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe, z tego	4 230	
-instrumenty zabezpieczające	4 230	
-instrumenty handlowe		
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	4 230	-
Razem zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	4 230	-

Instrumenty zabezpieczające

Typ instrumentu pochodnego	Pierwotna wartość nominalna w walucie	30.06.2016				31.12.2015			
		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
		KT	DT	KT	DT	KT	DT	KT	DT
Kontrakty forward				4 230					
-EUR									
-USD	29 500			4 230					

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość godziwa transakcji walutowych spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wynosiła -4 638 tys. złotych i jako wartość efektywna w całości została ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny oraz w pozostałych zobowiązaniach finansowych. Wartość godziwa pozostałych instrumentów tj. instrumentów zawartych przed wprowadzeniem rachunkowości zabezpieczeń wyniosła 132 tys. zł i została w całości ujęta w pozostałych przychodach operacyjnych w rachunku zysków i strat.

Spółka nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń w okresach wcześniejszych i wszystkie pochodne instrumenty finansowe były wówczas klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka nie posiadała umów z wbudowanymi instrumentami pochodnymi, spełniającymi wymogi wydzielenia ich z umów zasadniczych ani nie zawierała kontraktów pochodnych w celach spekulacyjnych.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Spółka zamknęła opisane transakcje z dodatnim wynikiem finansowym.

48. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w 2016 i 2015 roku kształtowało się następująco:

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Zarząd Jednostki Dominującej	5	5
Administracja	146	200
Dział sprzedaży	44	39
Pion produkcji	462	350
Pozostali	114	111
Razem	771	705

Stosownie do upoważnienia wynikającego z przepisu art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz § 26 pkt.19 Statutu Spółki, wyboru audytora dokonała Rada Nadzorcza Spółki.

Uchwałą nr 182/2016 z dnia 2 czerwca 2016 r. Rada Nadzorcza Spółki wybrała na audytora firmę BDO Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Postępu 12, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem ewidencyjnym 3355.

W dniu 15 lipca 2016r. z wybranym podmiotem została zawarta umowa, która objęła swym zakresem przegląd sprawozdania finansowego Emitenta za I półrocze 2016 i badanie sprawozdania finansowego rok 2016. Wysokość wynagrodzenia wynikającego z powyższej umowy wynosi 85.000 zł netto.

Roczne sprawozdanie finansowe za rok 2015 zostało zbadane przez firmę BDO Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Postępu 12, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem ewidencyjnym 3355. Łączny koszt badania wyniósł 85.000 zł. netto.

49. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 2 stycznia 2017 r. został podpisany akt notarialny, na mocy którego została utworzona spółka AIU+ sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie. Spółka URSUS S.A. objęła 24% udziałów w nowo utworzonym podmiocie. Przedmiotem działalności AIU+ sp. z o.o. są usługi finansowe, doradcze oraz badania naukowe i prace rozwojowe.

W dniu 12 stycznia 2017 r. Pani Joanna Lisowska – Janowska (Dyrektor Pionu Organizacji i Zarządzania URSUS S.A.) złożyła rezygnację z pełnienia funkcji prokurenta (prokura łączna) w URSUS S.A. Podstawą złożenia rezygnacji z funkcji prokurenta jest desygnowanie Pani Joanny Lisowskiej–Janowskiej na inne stanowisko w Grupie Kapitałowej URSUS.

W dniu 2 lutego 2017 r. URSUS Zachód sp. z o.o. nabyła 100% udziałów spółki Dystrybucja Wschód sp. z o.o. (obecnie URSUS Wschód sp. z o.o.) - 999 udziałów od spółki Invest- Mot sp. z o.o. oraz 1 udział od Pana Marcina Nowickiego, wszystkie po cenie 6.602,10 zł za udział, za łączną cenę 6.602.100 zł.

W dniu 21 lutego 2017 r. Spółka podpisała porozumienie o współpracy z irańską spółką Iran Tractor Manufacturing Company, na mocy którego spółki będą dążyć do wprowadzenia wspólnie wyprodukowanych ciągników na rynki, na których obie obecnie funkcjonują, a także przeprowadzą badania możliwości wprowadzenia na rynek irański maszyn rolniczych i autobusów miejskich znajdujących się w ofercie Emitenta.

W dniu 17 marca 2017 r. Spółka zawarła z algierską spółką KARMAG INDUSTRIE umowę o współpracy przemysłowo-handlowej prowadzącej do ustanowienia polsko - algierskiej spółki joint – venture z siedzibą w Algierii, której przedmiotem działalności będzie montaż, sprzedaż, dystrybucja i serwis ciągników i maszyn rolniczych na rynku algierskim.

W dniu 17 marca 2017 r. Spółka podpisała ze spółką DOBRE HOLDINGS (Republika Namibii) porozumienie o współpracy handlowo-przemysłowej, zakładające podjęcie długoterminowej współpracy pomiędzy Stronami w zakresie produkcji i montażu ciągników, maszyn rolniczych i ich oprzyrządowania oraz autobusów i pojazdów specjalnych pod marką URSUS.

Lublin, dnia 21 marca 2017 roku

.....
Karol
Zarajczyk

.....
Monika
Koško

.....
Jan
Wielgus

.....
Marek
Włodarczyk

.....
Abdullah
Akkus

URSUS

Prezes
Zarządu

Wiceprezes
Zarządu

Członek
Zarządu

Członek
Zarządu

Członek
Zarządu